

S3Chem

Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

**Raport nt. instrumentów finansowania z EFRR
w ramach Regionalnej Strategii Innowacji
dla Mazowsza do 2020 r. i ich zastosowania
w sektorze chemicznym (biogospodarce)**

Marzec 2018

Spis treści

Wykaz skrótów	3
1. Wprowadzenie.....	5
2. Opis instrumentów finansowania wspierających promocję i rozwój innowacyjności	6
3. Doświadczenia z wdrażania finansowania w zakresie innowacyjności	12
3.1. Podsumowanie dotychczasowych naborów w latach 2014 – 2017	12
3.2. Opis procesu finansowania innowacji	13
3.3. Doświadczenia Beneficjentów na etapie składania wniosków, wdrażania, sprawozdawczości, kontroli.....	15
3.4. Przykłady dobrych i złych praktyk.....	16
3.5. Rekomendacje i propozycje usprawnienia procesu ubiegania się o dofinansowanie oraz jego wdrażania.....	16
4. Stan wdrażania instrumentów finansowania z EFRR.....	18
4.1. Budżet RPO WM 2014-2020	18
4.2. Opis planowanych naborów	18
4.3. Priorytetowe kierunki badań	19
4.4. Inne instrumenty wsparcia z EFRR.....	20
5. Wnioski i rekomendacje	22
5.1. Mocne i słabe strony instrumentów finansowania (w tym określenie oczekiwań regionalnych interesariuszy).....	22
5.2. Poprawa wdrażania instrumentów finansowania (zalecenia usprawniające proces ubiegania się o dofinansowanie, zalecenia ograniczające procedury administracyjne, działania mające na cel przeciwdziałaniu niewydatkowaniu środków).....	23
5.3. Oczekiwania wobec współpracy międzyregionalnej	23
6. Lista projektów z sektora chemicznego/biogospodarki dofinansowanych z regionalnych instrumentów finansowych.....	25
7. ANEKS	40
8. Bibliografia.....	41
Spis tabel	42

Wykaz skrótów

B+R / B+R+I	badania i rozwój / badania, rozwój i innowacje
CT	Cel Tematyczny
EBC	Europejski Bank Centralny
EFMR	Europejski Fundusz Morski i Rybacki
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFRROW	Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
EFSI	European Fund for Strategic Investments / Europejski Fundusz Inwestycji Strategicznych
ePUAP	Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej
INNOCHEM	Program Sektorowy „INNOCHEM” Narodowego Centrum Badań i Rozwoju
IOK	Instytucja Organizująca Konkurs
MŚP	Małe i Średnie Przedsiębiorstwa
NBP	Narodowy Bank Polski
OP	Oś Priorytetowa
OZE	Odnawialne Źródło Energii
PI	Priorytet Inwestycyjny
PO IR	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój na lata 2014-2020
RIS	<i>Regional Innovation Strategy</i> (Regionalna Inteligentna Specjalizacja)
rozporządzenie ogólne	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. <i>ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006</i>
RPO WM	Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego (jeśli nie wskazano inaczej - dotyczy lat 2014-2020)

RSI	<i>Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku. System wspierania innowacyjności oraz inteligentna specjalizacja regionu, stanowiący załącznik do uchwały nr 23/15 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 16 marca 2015 r. wraz z aktualizacją</i>
SzOOP	Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych
S3Chem	Projekt „Smart Chemistry Specialisation Strategy” finansowany z Programu Interreg Europa
UE	Unia Europejska
UPO	Urządowe Potwierdzenie Odbioru
TIK	Technologie informacyjno-komunikacyjne
ZIT	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

1. Wprowadzenie

Promocja i rozwój innowacyjności w województwie mazowieckim opierają się na wspieraniu projektów wpisujących się w tzw. inteligentne specjalizacje regionu, którymi dla Mazowsza są:

- Bezpieczna żywność;
- Inteligentne systemy zarządzania;
- Nowoczesne usługi dla biznesu;
- Wysoka jakość życia¹.

Niniejszy raport przygotowany został w ramach realizacji projektu „Smart Chemistry Specialisation Strategy” (S3Chem) finansowanego z Programu Interreg Europa. Raport obejmuje opis instrumentów finansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku i możliwość ich zastosowania w sektorze chemicznym. Analizie poddano trzy źródła finansowania, z których można pozyskać środki na rozwój innowacyjności w województwie mazowieckim, tj.:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020;
- Program Operacyjny Inteligentny Rozwój;
- Program sektorowy „INNOCHEM” Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

W dokumencie dokonano analizy stanu wdrażania każdego z ww. źródeł finansowania oraz dotychczasowego zainteresowania podmiotów działających w sektorze chemicznym poszczególnymi działaniami i poddziałaniami w ramach ww. programów. Pozwoliło to na wyciągnięcie wniosków dotyczących postrzegania atrakcyjności tych źródeł przez potencjalnych beneficjentów.

Na dalszym etapie prac, na podstawie wywiadów przeprowadzonych w dniach 13-27.02.2018 r., dokonano analizy doświadczeń beneficjentów realizujących projekty w ramach I i III OP RPO WM 2014-2020 w zakresie aplikowania o środki, wdrażania projektu, sprawozdawczości i kontroli realizowanego projektu. Wywiady przeprowadzono ponadto z beneficjentami środków z RPO WM 2007-2013, realizującymi projekty w zakresie rozwoju innowacyjności. Należy wskazać, że do przeprowadzenia podobnych badań zobowiązano wszystkich partnerów w ramach projektu. Pozwala to na sformułowanie oczekiwań beneficjentów dotyczących oczekiwanych mechanizmów wsparcia współpracy międzyregionalnej oraz wskazanie, jak obecne mechanizmy współpracy w zakresie wsparcia innowacji są postrzegane przez podmioty z branży chemicznej. Opinie beneficjentów zestawiono ze zdaniem przedstawicieli Instytucji Zarządzającej i Instytucji Pośredniczącej RPO WM 2014-2020. Na tej podstawie sformułowano wnioski i rekomendacje, które mogą posłużyć do poprawy wdrażania instrumentów finansowania innowacji w województwie mazowieckim oraz zaprojektowania nowych instrumentów wsparcia w perspektywie finansowej 2020+.

¹ Dokument pt. *Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku. System wspierania innowacyjności oraz inteligentna specjalizacja regionu*, stanowiący załącznik do uchwały nr 23/15 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 16 marca 2015 r.

2. Opis instrumentów finansowania wspierających promocję i rozwój innowacyjności

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020

RPO WM 2014-2020 przewiduje, że promocja i rozwój innowacyjności będą wspierane w ramach dwóch Osi Priorytetowych: I OP - *Wykorzystanie działalności badawczo-rozwojowej w gospodarce* oraz III OP - *Rozwój potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości*.

Celem I OP *Wykorzystanie działalności badawczo-rozwojowej w gospodarce* jest wzrost innowacyjności regionalnej gospodarki, odzwierciedlany poprzez zwiększenie nakładów (w szczególności pochodzących z sektora przedsiębiorstw) na działalność badawczo-rozwojową².

W działaniu 1.1 *Działalność badawczo – rozwojowa jednostek naukowych* dofinansowane są projekty mające na celu rozbudowę lub modernizację infrastruktury badawczo-rozwojowej jednostek naukowych do prowadzenia prac badawczych, odpowiadających potrzebom gospodarki, mających zastosowanie w obszarach inteligentnych specjalizacji regionu. Jako potencjalni beneficjenci ww. działania występować mogą jednostki naukowe oraz konsorcja naukowe. Wsparcie nie może zostać przeznaczone na infrastrukturę dydaktyczną; ponadto, w przypadku nowych przedsięwzięć ich wsparcie możliwe jest wyłącznie, gdy stanowią element dopełniający już istniejące zasoby. Prócz tego preferowane są przedsięwzięcia charakteryzujące się możliwie wysokim stopniem współfinansowania ze źródeł prywatnych na etapie realizacji lub utrzymania inwestycji.

Wsparcie w ramach działania 1.2 *Działalność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw* ma na celu zwiększenie liczby przedsiębiorstw podejmujących prace badawczo-rozwojowe, prowadzące do powstania innowacji oraz zwiększenie zakresu i intensywności tych prac. Wsparcie skierowane jest na realizację projektów badawczo-rozwojowych przedsiębiorstw, na tworzenie lub rozwój zaplecza infrastrukturalnego B+R przedsiębiorstw oraz na przedsięwzięcia zmierzające do nawiązania i wzmocnienia współpracy z instytucjami naukowymi w ramach realizacji małych projektów badawczych. Wsparciem objęte są też działania wzmacniające procesy kooperacji przedsiębiorstw i sektora nauki prowadzące do intensyfikacji współpracy i wspólnego definiowania priorytetowych kierunków badawczych skutkujących wynikami badań, mającymi zastosowanie w gospodarce. Wsparcie **w działaniu 1.2** skoncentrowane jest na sektorze MŚP, jednak przewiduje się inwestycje dużych przedsiębiorstw pod warunkiem zapewnienia przez nie konkretnych efektów dyfuzji wyników podejmowanej przez nie działalności badawczo-rozwojowej do gospodarki. Zaplanowane do dofinansowania przedsięwzięcia obejmują następujące typy projektów:

Typ 1. Projekty badawczo-rozwojowe;

Typ 2. Bon na innowacje;

Typ 3. Tworzenie lub rozwój zaplecza badawczo-rozwojowego;

Typ 4. Proces eksperymentowania i poszukiwania nisz rozwojowych i innowacyjnych;

Typ 5. Rozwój regionalnego systemu innowacji.

Pierwsze cztery typy projektów planowane są do realizacji w trybie konkursowym. Jako potencjalni beneficjenci startować w konkursach mogą: przedsiębiorstwa, powiązania kooperacyjne oraz Samorząd Województwa Mazowieckiego (w tym w partnerstwie z: instytucjami otoczenia biznesu lub

² Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego RPO WM 2014-2020 (Uszczegółowienie RPO WM/SZOOP), wersja 1.30, Warszawa, dn. 18 grudnia 2017 r., Załącznik nr 1 do uchwały nr 2017/302/17 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 18 grudnia 2017 r., s. 32.

jednostkami naukowymi³. Ponadto, wnioski o dofinansowanie składane w ramach typów projektów 1-3 powinny wykazywać się zgodnością z obszarami inteligentnych specjalizacji regionu. W trybie pozakonkursowym zaplanowano realizację projektu pn. „Rozwój regionalnego systemu innowacji” (typ 5), wynikającego z *Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku*. Maksymalna wartość możliwego do uzyskania dofinansowania wynosi 80% kosztów kwalifikowalnych projektów, przy czym należy zaznaczyć, że minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu każdorazowo określona zostaje w Regulaminie konkursu. Nie istnieje rozgraniczenie co do maksymalnej wartości dofinansowania, o które mogą ubiegać się poszczególni potencjalni beneficjenci. Największe środki zaplanowano na wsparcie projektów wpisujących się w typ 1. *Projekty badawczo-rozwojowe*. Alokacja na dotychczas ogłoszone konkursy wyniosła łącznie 40 mln EUR. Wysoki poziom wsparcia zaplanowano także na projekty typu 3. *Tworzenie lub rozwój zaplecza badawczo-rozwojowego* (łącznie 26 mln EUR). Poza wymienionymi, wartość alokacji na pozostałe konkursy jest mniejsza i wynosi około 5 mln EUR na konkurs.

Przedsięwzięcia zaplanowane w ramach III OP *Rozwój potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości* powinny być ukierunkowane na zwiększenie wśród MŚP poziomu handlu zagranicznego oraz wzrost stosowania przez nie innowacji. Efektem podjętych działań będzie poprawa przewag konkurencyjnych przedsiębiorstw na rynkach krajowych i międzynarodowych. W odniesieniu do komercjalizacji badań naukowych wspierane będzie biznesowe wykorzystanie dostępnych na rynku pomysłów, zwłaszcza wdrażanie wyników projektów badawczo-rozwojowych wypracowanych w działaniu 1.2.

Dzięki **działaniu 3.1** *Poprawa rozwoju MŚP na Mazowszu* przedsiębiorstwa zdobyć mogą potencjał pomocny w zakresie poszerzenia rynków zbytu na swoje produkty i usług (zwłaszcza w zakresie usług wysokospecjalizowanych i proinnowacyjnych). Interwencja powinna w efekcie przyciągnąć inwestorów zewnętrznych i przełożyć się na powstawanie miejsc pracy oraz podniesienie innowacyjności województwa.

W przypadku poddziałania 3.1.1 *Rozwój MŚP w ramach ZIT* przewidziano projekty dotyczące organizacji terenów inwestycyjnych m. in. na obszarach przemysłowych i popegeerowskich oraz ich kompleksowego zagospodarowania, obejmujące w szczególności: prace studyjno-koncepcyjne, wyposażenie/doposażenie terenu inwestycyjnego w media, budowę lub modernizację wewnętrznego układu komunikacyjnego terenu inwestycyjnego, modernizację i adaptację budynków na cele gospodarcze, zagospodarowanie otoczenia. Preferowane są projekty zgodne z programem rewitalizacji obowiązującym na obszarze, na którym realizowany ma być projekt.

W ramach poddziałania 3.1.2 *Rozwój MŚP* wsparcie udzielane jest bądź za pośrednictwem IOB tj. beneficjentem są IOB, natomiast grupą docelową - MŚP, bądź w postaci bonów na doradztwo, umożliwiających zakup usługi doradczej realizowanej przez IOB na rzecz MŚP. Interwencja ma na celu podniesienie konkurencyjności sektora MŚP poprzez wsparcie początkowej fazy rozwoju przedsiębiorstw, przede wszystkim za pośrednictwem inkubatorów przedsiębiorczości. Nacisk położono na stworzenie kompleksowej oferty wsparcia początkowej fazy rozwoju, w której istnieje najwyższe ryzyko upadku firm. Wsparcie koncentruje się na doradztwie m. in. w zakresie zakładania działalności gospodarczej, opracowania strategii, monitorowania biznesu, transferu technologii i prognozowania. W ramach poddziałania zaplanowano także integrowanie usług istniejących IOB w celu tworzenia kompleksowej oferty, obejmującej rozwój produktu, dostęp do kapitału i specjalistyczne doradztwo dla MŚP.

³ Tamże, s. 44-45.

Wsparcie w ramach **działania 3.2 Internacjonalizacja MŚP** w konsekwencji powinno przyczynić się do zmiany niekorzystnego bilansu wymiany zagranicznej w województwie oraz do wzmocnienia i utrwalenia pozytywnego wizerunku i potencjału Mazowsza w zakresie korzystnych warunków dla lokalizowania i prowadzenia działalności gospodarczej. Dodatkowo efektem interwencji będzie wypracowanie kompleksowej i spójnej polityki inwestycyjnej regionu.

Poddziałanie 3.2.1 *Promocja gospodarcza regionu w ramach ZIT* przeznaczone jest na realizację projektu dotyczącego budowy rangi i wspólnej marki Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (WOF). Założono wzmocnienie powiązań zagranicznych gospodarki WOF w wymiarach proeksportowym i proinwestycyjnym. W tym celu zamierza się podjąć działania promocyjno-informacyjne oraz bezpośrednie działania, tj. misje gospodarcze czy udział w targach.

W ramach poddziałania 3.2.2 *Internacjonalizacja przedsiębiorstw* zakłada się skierowanie interwencji do przedsiębiorców w zakresie wzrostu ich internacjonalizacji, poprzez udział m.in. w misjach gospodarczych czy wizytach studyjnych. Zakłada się realizację projektów poprzez wdrożenie nowego modelu biznesowego; przewiduje się wsparcie od etapu koncepcyjnego, przez implementację pomysłu na internacjonalizację działalności i podjęcie międzynarodowej współpracy gospodarczej, po rozszerzenie i udoskonalanie tej działalności. Podstawą realizacji projektu jest dokument o charakterze strategicznym zawierający analizę oraz uzasadnienie dla nowych rynków docelowych działalności eksportowej firmy oraz wskazujący zmianę modelu biznesowego w zakresie umiędzynarodowienia. Opracowanie ww. dokumentu również może być przedmiotem współfinansowania. Ponadto interwencja może być uzupełniona i wspierana o rozwiązania TIK w obszarze handlu elektronicznego. Realizacja działań skierowana będzie zarówno na działania pojedynczych przedsiębiorstw jak i ich grup, tj. powiązania kooperacyjne, zmierzających do rozszerzenia działalności gospodarczej na nowe, zagraniczne rynki i poszukiwania partnerów biznesowych w innych krajach.

Działanie 3.3 Innowacje w MŚP ma na celu wzmocnienie potencjału sektora MŚP na Mazowszu, przede wszystkim w zakresie wprowadzania na rynek nowych produktów lub usług oraz wdrażania innowacji. Inwestycje w rozwój przedsiębiorstw, zwiększające skalę ich działalności oraz zasięg oferty, przyczynić się mają do zwiększenia zatrudnienia i trwałego rozwoju firm. Dodatkowo wykorzystanie TIK powinno przełożyć się na wzmocnienie więzi pomiędzy współpracującymi przedsiębiorstwami oraz podnieść ich konkurencyjność poprzez stosowanie nowoczesnych kanałów współpracy, automatyzację procesów biznesowych i wymiany danych. Jednocześnie wykorzystanie TIK przyczyni się do rozwoju e-handlu, zwiększając możliwość konkurowania mazowieckich przedsiębiorców na rynkach międzynarodowych. W zależności od ryzyka na etapie wdrożenia przewiduje się wsparcie w formie zwrotnej lub bezzwrotnej. W przypadku projektów, dla których ryzyko na etapie wdrożenia jest duże, oferowane będą instrumenty bezzwrotne, natomiast instrumenty finansowe znajdą zastosowanie w obszarach, w których ryzyko jest mniejsze oraz w których na podstawie badania zostaną zidentyfikowane nieprawidłowości rynku lub nieoptymalny poziom inwestycji.

Budżet przeznaczony na wsparcie projektów w ramach poszczególnych działań i poddziałań przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1 Alokacja środków na poszczególne działania i poddziałania I OP i III OP RPO WM 2014-2020

Działanie/poddziałanie	Budżet [w EUR]
1.1	125 197 709
1.2	153 019 421
3.1.1	11 579 348
3.1.2	60 504 579

3.2.1	5 680 606
3.2.2	27 479 361
3.3	108 125 892 [w tym 54,07 mln EUR na instrumenty finansowe]

Źródło: opracowanie własne na podstawie Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego RPO WM 2014-2020 (Uszczegółowienie RPO WM/SZOOP), wersja 1.30, Warszawa, dn. 18 grudnia 2017 r., Załącznik nr 1 do uchwały nr 2017/302/17 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 18 grudnia 2017 r.

W ramach przedstawionych działań i poddziałań możliwe jest uzyskanie wsparcia zarówno w formie zwrotnej, jak i bezzwrotnej. Co do zasady nie ma ograniczeń w zakresie maksymalnej wartości realizowanego projektu, o ile zapisy *Regulaminu konkursu* lub *Wezwania do złożenia wniosku* nie stanowią inaczej. Maksymalny procentowy poziom dofinansowania wydatków kwalifikowalnych z EFRR na poziomie projektu wynosi 80%, zarówno dla projektów objętych mechanizmem pomocy publicznej, jak i dla projektów nieobjętych tym mechanizmem.

Wniosek o dofinansowanie wraz z załącznikami składa się w formie elektronicznej, za pośrednictwem lokalnego systemu informatycznego MEWA 2.0. Dostęp do systemu możliwy jest z poziomu serwisu RPO WM 2014-2020 (www.funduszedlamazowska.eu). Wniosek o dofinansowanie projektu złożony w Systemie powinien zostać potwierdzony bądź podpisem elektronicznym z certyfikatem kwalifikowanym, bądź za pomocą profilu zaufanego na platformie ePUAP. Wniosek po podpisaniu w ww. sposób, należy wysłać do Instytucji Organizującej Konkurs (IOK). Potwierdzeniem wysłania wniosku jest Urzędowe Potwierdzenie Odbioru (UPO).

Procedura aplikowania o środki różni się w zależności od tego, czy projekt realizowany jest w trybie konkursowym, czy pozakonkursowym. Podstawowym trybem wyboru projektów jest tryb konkursowy. Konkursy mogą przybrać dwie formy: konkursów otwartych, tj. nieposiadających z góry określonej daty zakończenia naboru wniosków, bądź konkursów zamkniętych. Instytucja Zarządzająca, corocznie do dnia 30 listopada przyjmuje indykatywny *Harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym* na kolejny rok kalendarzowy. Co najmniej na 30 dni przed planowanym naborem wniosków, *Ogłoszenie o konkursie* oraz *Regulamin konkursu* publikowane są w serwisie RPO WM oraz na portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl. Czas trwania naboru nie może być krótszy niż 7 dni. Oceny spełnienia kryteriów wyboru projektów przez projekty uczestniczące w konkursie dokonuje komisja oceny projektów. Kryteria wyboru projektów określone są przez Instytucję Zarządzającą (we współpracy z Instytucjami Pośredniczącymi) oraz przedkładane są do zatwierdzenia Komitetowi Monitorującemu. Typy weryfikowanych kryteriów, sposób oceny oraz możliwość zakończenia oceny w przypadku negatywnej oceny jednego z typów kryteriów określone są w opisie i definicji kryteriów oraz w *Regulaminie konkursu*. Na każdym etapie oceny wnioskodawca ma możliwość uzupełnienia braków oraz poprawy oczywistych omyłek w złożonym wniosku. W razie stwierdzenia braków formalnych lub oczywistej omyłki we wniosku, IOK wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku lub poprawy omyłki, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. W przypadku wystąpienia oczywistej omyłki IOK może poprawić tę omyłkę z urzędu, bez wzywania wnioskodawcy. Powinna jednak poinformować wnioskodawcę o tym fakcie.

W przypadku RPO WM projekty przechodzą przez ocenę formalną oraz ocenę merytoryczną. Po zakończeniu oceny formalnej IOK publikuje listę projektów zakwalifikowanych do oceny merytorycznej. W przypadku oceny negatywnej informacja o wyniku oceny (wraz z uzasadnieniem) jest wysyłana do wnioskodawcy w ciągu 7 dni od zakończenia oceny wniosku wraz z pouczeniem dotyczącym możliwości wniesienia protestu. Przed dokonaniem oceny merytorycznej projektu współfinansowanego z EFRR, w przypadku zaistnienia wątpliwości i konieczności uzyskania od wnioskodawcy dodatkowych informacji bądź wyjaśnień, IOK może zwrócić się do wnioskodawcy

z prośbą o złożenie wyjaśnień dotyczących ocenianego wniosku. Złożone wyjaśnienia stanowią integralną część wniosku. Po rozstrzygnięciu konkursu, IOK udostępnia w serwisie RPO WM oraz na portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl listę ww. projektów. Do czasu wejścia w życie nowelizacji tzw. ustawy wdrożeniowej⁴ z 2017 r. publikowano listy projektów w podziale na projekty ocenione pozytywnie oraz negatywnie. Po wejściu w życie ww. nowelizacji, publikowana jest wyłącznie lista projektów pozytywnie ocenionych. O wynikach oceny wnioskodawca jest informowany niezwłocznie, nie później niż w ciągu 14 dni od zatwierdzenia listy projektów. Pisemna informacja zawiera wynik wraz z uzasadnieniem oceny oraz liczbę otrzymanych przez projekt punktów. Jeżeli projekt otrzymał negatywną ocenę, informacja zawiera pouczenie o możliwości wniesienia protestu. Wnioskodawca, którego projekt został wybrany do dofinansowania jest zobowiązany do dostarczenia dokumentów niezbędnych do podpisania *umowy o dofinansowanie* w terminie maksymalnie 14 dni od otrzymania przez niego informacji o możliwości przyjęcia wniosku do realizacji. Niezłożenie dokumentacji w wyznaczonym terminie może oznaczać brak rezerwacji środków na dany projekt i możliwość dofinansowania kolejnych projektów z listy.

W przypadku projektów przewidzianych do realizacji w trybie pozakonkursowym złożenie wniosku o dofinansowanie możliwe jest tylko na wezwanie Instytucji Zarządzającej RPO WM. Taki tryb przewidziany jest dla części projektów realizowanych w działaniu 1.2, w poddziałaniu 3.1.2 oraz dla poddziałania 3.2.1. Zidentyfikowane projekty zamieszczone są w *Wykazie Projektów Pozakonkursowych*, stanowiącym załącznik do SzOOP. Właściwa instytucja monitoruje gotowość projektów do aplikowania. Co do zasady, procedura oceny wniosku złożonego w trybie pozakonkursowym nie różni się od oceny wniosku złożonego w trybie konkursowym.

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój

Wsparcie na rozwój działalności innowacyjnej można otrzymać także z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (PO IR). W ramach tego Programu realizację projektów spójnych z inteligentną specjalizacją regionu przewidują następujące Osie Priorytetowe: I OP *Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa*, II OP *Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I* oraz IV OP *Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego*. Wskazane osie realizują CT 1, związany z rozwojem innowacyjności. Łączna alokacja przewidziana na realizację CT 1 w ramach PO IR dla województwa mazowieckiego, jako regionu lepiej rozwiniętego, wynosi 806 378 804 EUR tj. 3 362 599 612,68 PLN (spośród czego 543 128 033 EUR, tj. 2 264 843 897,61 PLN stanowi wkład UE)⁵. W ramach I OP *Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa* jako potencjalni beneficjenci występować mogą przedsiębiorstwa – w tym mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa oraz konsorcja przedsiębiorstw. Podobnie jest w przypadku II OP *Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I*. W tej osi o dofinansowanie ubiegać mogą się jednak także duże przedsiębiorstwa. W ramach IV OP jako potencjalni beneficjenci występować mogą konsorcja jednostek naukowych oraz konsorcja przedsiębiorstw z jednostkami naukowymi, w których wiodącą rolę odgrywa bądź przedsiębiorstwo, bądź jednostka naukowa. Należy ponadto zwrócić uwagę, że większość działań i poddziałań przewiduje konkursowy tryb wyboru projektów. Tryb pozakonkursowy obowiązuje jedynie dla działań i poddziałań przewidzianych dla podmiotów wdrażających instrumenty finansowe oraz dla dwóch działań i trzech poddziałań, w których jako beneficjentów wymieniono Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, Fundację na rzecz Nauki Polskiej,

⁴ Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1460, 1475).

⁵Wg średniego kursu EUR na dzień sporządzenia niniejszego opracowania (27.02.2018 r.) 1 EUR = 4,1700 PLN.

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. W przypadku PO IR wnioski o dofinansowanie wraz z załącznikami składa się w wersji elektronicznej. Wersja elektroniczna wniosku (na nośniku elektronicznym) powinna zostać dostarczona do IOK. Ponadto do wniosku należy załączyć w wersji papierowej podpisane przez osoby upoważnione do reprezentacji Wnioskodawcy Oświadczenie o zgodności elektronicznej wersji wniosku o dofinansowanie i załączników ze stanem faktycznym i prawnym. Wzór oświadczenia stanowi każdorazowo załącznik do Regulaminu konkursu.

Program sektorowy INNOCHEM Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

Kolejnym źródłem finansowania projektów mających na celu wzmocnienie innowacyjności regionu Mazowsza jest program sektorowy INNOCHEM, uruchomiony przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach działania 1.2 *Sektorowe programy B+R* PO IR. Program finansowany jest ze środków PO IR przeznaczonych dla działania 1.2, źródłem finansowania jest zatem Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego. Środki te wsparte są finansowaniem prywatnym, pochodzącym od beneficjentów. Program nie przewiduje współfinansowania z budżetu państwa. Maksymalny poziom możliwego do uzyskania dofinansowania waha się w przedziale od 25% do 80% całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu, zgodnie z możliwą do przyznania intensywnością pomocy⁶.

Aplikowanie o środki w ramach Programu INNOCHEM odbywa się, podobnie jak w przypadku PO IR, za pośrednictwem systemu informatycznego IOK. Program uruchomiony został w 2015 roku i stanowił rezultat pozytywnie ocenionego studium wykonalności programu sektorowego INNOCHEM, złożonego do NCBR przez Polską Izbę Przemysłu Chemicznego. Program sektorowy INNOCHEM ma na celu finansowanie badań przemysłowych oraz prac rozwojowych nad innowacyjnymi rozwiązaniami dla przemysłu chemicznego. W ramach programu przewidziano wsparcie innowacyjnych projektów związanych z pozyskiwaniem surowca, wytwarzaniem produktów podstawowych oraz specjalistycznych, nowymi technologiami i tzw. obszarami horyzontalnymi, tj. optymalizacją prowadzonych procesów i niskoemisyjnymi technologiami wytwórczymi. Jako beneficjenci o środki z programu występować mogą przedsiębiorcy i konsorcja składające się z przedsiębiorców.

⁶ Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020, Warszawa 16 lutego 2018 r, s. 20-21.

3. Doświadczenia z wdrażania finansowania w zakresie innowacyjności

3.1. Podsumowanie dotychczasowych naborów w latach 2014 – 2017

W RPO WM 2014-2020, w ramach I OP oraz III OP, obejmujących inteligentne specjalizacje województwa mazowieckiego, od początku realizacji Programu⁷ ogłoszono 23 nabory wniosków o dofinansowanie projektów w trybie konkursowym. Spośród tego 11 konkursów ogłoszonych zostało w ramach I OP, a 12 konkursów – w ramach III OP. Łączna liczba ogłoszonych naborów wniosków w trybie konkursowym w całym RPO WM wyniosła 132. Oznacza to, że blisko 20% ogłoszonych naborów wniosków w trybie konkursowym w bieżącej perspektywie finansowej dotyczyło wsparcia inteligentnej specjalizacji Mazowsza.

W ramach analizowanych OP dofinansowano projekty o łącznej wartości 621 445 473,11 PLN, tj. 148 941 969,40 EUR⁸. Spośród tego, trzykrotnie zdarzyło się, że złożone wnioski, pomimo pozytywnej oceny merytorycznej znalazły się poza listą wniosków rekomendowanych do dofinansowania z uwagi na przekroczenie progu alokacji. Na uzyskanie przez te projekty dofinansowania pozwoliła jednak decyzja Zarządu Województwa Mazowieckiego o podniesieniu wartości alokacji na konkurs w ramach ww. naborów. W wyniku tego wszystkie projekty, które przeszły pozytywnie ocenę merytoryczną, zostały skierowane do dofinansowania.

Podmioty z branży chemicznej korzystały z dofinansowania oferowanego w ramach I OP i III OP RPO WM 2014-2020. Łącznie, w bieżącej perspektywie w ramach inteligentnych specjalizacji Mazowsza zostało dofinansowanych 31 projektów realizowanych w branży chemicznej. Rozkład kwot przeznaczonych na dofinansowanie przedsięwzięć w poszczególnych działaniach i poddziałaniach przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2 Wartość dofinansowania wniosków złożonych przez podmioty działające w branży chemicznej w ramach I OP i III OP RPO WM 2014-2020

Działanie/poddziałanie	Kwota dofinansowania projektów z branży chemicznej	
	[w PLN]	[w EUR]
1.2	5 125 233,92 PLN	1 228 365,91 EUR
3.1.2	274 664,79 PLN	65 828,97 EUR
3.2.2	1 196 448,08 PLN	286 752,97 EUR
3.3	1 901 363,50 PLN	455 700,20 EUR
łącznie	8 497 710,29 PLN	2 036 648,04 EUR

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego (stan na dzień 18.02.2018 r). Kwoty przeliczono wg średniego kursu NBP na dzień sporządzenia niniejszego raportu (19.03.2018 r.) 1 PLN = 4,1724 EUR.

W dotychczas przeprowadzanych w ramach RPO WM 2014-2020 naborach w I i III OP, podmioty działające w branży chemicznej otrzymały dofinansowanie w łącznej wartości 8 497 710,29 PLN, tj. 2 036 648,04 EUR. Dla porównania, podmioty działające w tej branży, w poprzedniej perspektywie finansowej, w ramach RPO WM 2007-2013 na rozwój innowacji otrzymały aż 209 279 483,63 PLN, tj. 50 158 058,58 EUR, zatem obecnie otrzymana kwota stanowi jedynie 4% ówczesnego dofinansowania przez podmioty działające w branży chemicznej. Istotna rozbieżność wynika jednak z faktu, że w poprzedniej perspektywie finansowej realizowano bardzo duże projekty. Spośród

⁷Stan na dzień 18.02.2018 r.

⁸ Jeśli nie wskazano inaczej, wszystkie kwoty przeliczono wg średniego kursu NBP na dzień sporządzenia niniejszego raportu (19.03.2018 r.) 1 PLN = 4,1724 EUR.

57 projektów, które dotyczyły branży chemicznej, aż 5 uzyskało dofinansowanie w kwocie przekraczającej 10 mln PLN (ok. 2,5 mln EUR). Tym samym, projekty te, realizowane w ramach działania 1.1. *Wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego* RPO WM 2007-2013, pochłonęły blisko 70% całkowitego dofinansowania dla podmiotów z branży chemicznej w tamtej perspektywie. W bieżącym okresie finansowania w mniejszym stopniu kładzie się nacisk na stworzenie infrastruktury badawczo-rozwojowej, a w większym – na działalność prowadzoną w oparciu o zaplecze infrastrukturalne stworzone w poprzedniej perspektywie finansowej, stąd dużo niższe kwoty przeznaczone na sferę B+R w branży chemicznej.

3.2. Opis procesu finansowania innowacji

Przed zatwierdzeniem przez Komisję Europejską RPO WM 2014-2020, Samorząd Województwa Mazowieckiego uchwalił *Plan działań dla wypełnienia warunku wstępnego dla pierwszego celu tematycznego EFSI w województwie mazowieckim*, przyjęty uchwałą nr 1374/386/14 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 7 października 2014 r. Plan ten posłużył do stworzenia projektu *Programu wdrożeniowego na 2015 r. dla Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku*, który po procesie konsultacji społecznych został przyjęty w formie uchwały nr 433/32/15 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 7 kwietnia 2015 r. Stanowił on aktualizację *Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza 2007-2013*, przyjętej przez Zarząd Województwa Mazowieckiego w 2008 roku. Na tej podstawie uchwalono *Regionalną Strategię Innowacji dla Mazowsza 2014-2020 wraz z Inteligentną Specjalizacją Regionu* (Załącznik do uchwały nr 23/15 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 16 marca 2015 r.). W 2017 roku dokonano jej aktualizacji⁹. W procesie monitorowania i aktualizacji dokumentu Instytucję Zarządzającą RIS wspierały grupy robocze ds. inteligentnej specjalizacji województwa mazowieckiego, których celem, zgodnie z *Regulaminem prac grup roboczych ds. inteligentnej specjalizacji województwa mazowieckiego jest wsparcie Instytucji Zarządzającej RIS w tworzeniu i monitorowaniu potencjału rozwojowego gospodarki regionu oraz rekomendowaniu działań podejmowanych w ramach regionalnego systemu innowacji, w szczególności w zakresie inteligentnych specjalizacji*. Udział w pracach grup roboczych podmiotów zaangażowanych w realizację innowacyjnych projektów wpływa na efektywną realizację RIS.

Wdrażanie Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku i realizacja zadań w niej zawartych opierają się w głównej mierze na zewnętrznych źródłach finansowania. Do źródeł finansowania zadań RIS należy zaliczyć, w ślad za dokumentem¹⁰, przede wszystkim:

- fundusze strukturalne, w tym:
 - Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020,
 - Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020,
 - Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020,
 - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
 - Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020,
 - Program Ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020”,
 - Interreg Baltic Sea Region,
 - Interreg Central Europe;

⁹ Załącznik do uchwały nr 693/242/17 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 16 maja 2017 r.

¹⁰ *Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku. System wspierania innowacyjności oraz inteligentna specjalizacja regionu*, Załącznik do uchwały nr 23/15 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 16 marca 2015 r., Warszawa 2015, s. 54-55.

- środki własne Samorządu Województwa Mazowieckiego;
- środki innych jednostek samorządu terytorialnego;
- środki prywatne;
- inne środki (w tym środki budżetu państwa).

W Regionalny Program Operacyjny wpisane jest finansowanie innowacji, co wskazano już w poprzednim rozdziale niniejszego opracowania. Projekty wpisujące się w działania innowacyjne realizowane są w ramach następujących Priorytetów Inwestycyjnych: 1a, 1b, 3a, 3b, 3c. Priorytety te są realizowane poprzez działania i poddziałania w ramach I OP i III OP. W trakcie tworzenia Programu przeprowadzane były konsultacje społeczne dotyczące treści Projektu RPO WM 2014-2020, w których zainteresowane podmioty zgłosić mogły uwagi dotyczące poszczególnych części dokumentu.

Pierwsze nabory wniosków w ramach analizowanych OP nastąpiły w trybie konkursów otwartych. W ramach działania 1.2 nabór wniosków ogłoszono jeszcze w 2015 roku (31.12.2015 r.). Wyniki naborów poszczególnych rund konkursu ogłaszane były regularnie na stronie internetowej Programu, zgodnie z procedurą opisaną w poprzednim rozdziale. Budżet przewidziany na dofinansowanie projektów wyniósł 5 000 000 EUR, tj. 21 349 500 PLN (według kursu EBC z dnia 29.10.2015 r. wynoszącego 4,2699). Następne nabory następowały głównie w formie konkursów zamkniętych. W ramach działania 1.1 ogłoszono dotychczas dwa nabory (obydwa w formie zamkniętej), w ramach działania 1.2 ogłoszono 9 naborów wniosków (w tym 6 w formie zamkniętej, oraz 3 w formie otwartej). W ramach działania 3.1 ogłoszono 8 konkursów (7 w formie zamkniętej oraz 1 w formie otwartej), zaś w ramach działania 3.2 oraz działania 3.3 – po dwa nabory w formie zamkniętej.

W ramach dotychczasowych naborów¹¹ w ramach I OP oceniono pozytywnie 574 projekty, natomiast w III OP – 447 projektów. Należy wskazać na zróżnicowanie zainteresowania potencjalnych beneficjentów aplikowaniem o środki w ramach poszczególnych działań i poddziałań. Liczba projektów wybranych do dofinansowania w I OP i III OP RPO WM przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3 Liczba projektów pozytywnie zaopiniowanych i wybranych do dofinansowania w ramach wybranych działań i poddziałań RPO WM 2014-2020 z uwzględnieniem liczby projektów dot. branży chemicznej

Działanie/ poddziałanie	Liczba ogłoszonych konkursów	Liczba projektów wybranych do dofinansowania	W tym liczba projektów z branży chemicznej
1.1	2	11	-
1.2	9	414	23
3.1.1	2	2	-
3.1.2	6	56	3
3.2.1	<i>Tryb pozakonkursowy</i>	-	-
3.2.2	2	175	2
3.3	2	106	3
łącznie	23	764	31

Źródło: opracowanie własne na podstawie SzOOP RPO WM 2014-2020 oraz danych dostarczonych przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego (stan na dzień 18.02.2018 r.).

Należy zwrócić uwagę na niskie zainteresowanie podmiotów działających w branży chemicznej aplikowaniem o środki w ramach działań i poddziałań wchodzących w skład III OP. Różnica zauważalna jest zarówno w liczbie złożonych wniosków, jak również w łącznej wartości projektów. Jak wynika ze *Sprawozdania rocznego za rok 2016 z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020*, wartość wniosków złożonych

¹¹ Dane na dzień 18.02.2018 r.

od uruchomienia Programu do końca 2016 r. w ramach I OP wyniosła 124,7 mln EUR, zaś w ramach III OP – jedynie 16,1 mln EUR.

3.3. Doświadczenia Beneficjentów na etapie składania wniosków, wdrażania, sprawozdawczości, kontroli

Przeprowadzone wywiady pokazały, że beneficjenci co do zasady pozytywnie oceniają proces ubiegania się o wsparcie oraz realizacji projektów współfinansowanych z RPO WM 2014-2020. Wskazywali oni na dużą dostępność informacji o możliwościach aplikowania o środki. Z uzyskanych informacji wynika, że wiedza na temat Programu dociera do zainteresowanych podmiotów oraz jest łatwo dostępna w przypadku, gdy sami zainteresowani podejmują kroki w celu jej uzyskania.

Respondenci wskazywali, że przygotowanie wniosku jest zadaniem czasochłonnym i wiąże się z koniecznością przestrzegania szeregu procedur, jednakże nie jest to zadanie wykraczające poza możliwości kadrowo-organizacyjne beneficjentów. Jednocześnie wskazywali, że dużą rolę w tym względzie odgrywają pracownicy Instytucji Zarządzającej, którzy posiadają szeroką wiedzę dotyczącą przemysłu chemicznego oraz służą pomocą na etapie przygotowania wniosków o dofinansowanie. Beneficjenci zwracali przy tym uwagę na możliwość łatwego kontaktu z Instytucją Zarządzającą za pomocą różnych kanałów komunikacji (telefonicznie, mailowo, bezpośrednio). Jednocześnie wskazywali, że tematyka działań i poddziałań oraz typy projektów, do których kierowany jest strumień wsparcia, są adekwatne do potrzeb rozwojowych przedsiębiorstw działających w branży chemicznej; nie zauważali bowiem trudności na etapie dostosowywania projektu do wymagań programowych. Jednocześnie badania wskazują, że RIS uzupełniają lukę, jaką zauważali na rynku badani przedstawiciele beneficjentów. Zwracali na to uwagę zarówno beneficjenci, jak również przedstawiciele Instytucji Pośredniczącej w realizacji RPO WM 2014-2020.

Respondenci pozytywnie ocenili również poziom wsparcia. Wskazywali, że potrzeby przedsiębiorstw w zakresie wdrażania innowacyjnych rozwiązań są znacznie wyższe, jednak przyznane dofinansowanie pozwala na realizację projektów i stanowi impuls do dalszych działań proinnowacyjnych. Rozbieżności pojawiły się w kwestii czasu niezbędnego na aplikowanie, który część badanych uznała za niewystarczający.

Beneficjenci nie zauważali problemów na etapie wdrażania, sprawozdawczości i kontroli realizacji projektów współfinansowanych z RPO WM. Wskazywali, że realizacja projektów wiąże się ze zwiększonym obciążeniem administracyjnym i księgowym oraz z licznymi ograniczeniami, niemniej, pomimo tego, że sprostanie wymogom jest pracochłonne, nie stoi to na przeszkodzie sprawnej realizacji założonych projektów. Obowiązujące procedury w zakresie sprawozdawczości są na wystarczającym poziomie szczegółowości, by rozwiązać wszelkie wątpliwości beneficjentów. Zdanie dotyczące dużej ilości czasu niezbędnego na przygotowanie wniosku o dofinansowanie podzielali pracownicy Instytucji Zarządzającej i Pośredniczącej, zauważając, że dla osób, które dotychczas nie miały do czynienia z realizacją projektów współfinansowanych z funduszy europejskich dokumentacja może wydawać się skomplikowana i obszerna. Wskazywali przy tym, że czerpiąc z dotychczasowych doświadczeń dokładają starań, by maksymalnie ułatwić wnioskodawcom składanie wniosków. Zdaniem przedstawiciela Instytucji Zarządzającej *clou* dobrze sporządzonego projektu stanowi określenie jego celów. To na podstawie celów beneficjent będzie w przyszłości sprawozdawał realizację projektu. Tym samym, brak problemów związanych ze sprawozdawczością, co deklarowali beneficjenci, wynikać może z dobrego opracowania przez nich projektów. W opinii

przedstawiciela Instytucji Zarządzającej kwestie związane ze sprawozdawczością ułatwia dodatkowo pełna informatyzacja procesu.

3.4. Przykłady dobrych i złych praktyk

Część spośród respondentów wskazała, że czas przewidziany na aplikowanie jest w ich opinii niewystarczający. Wskazywali przy tym, że projekty realizowane w sektorze chemicznym wiążą się z koniecznością pozyskania wielu pozwoleń w formie decyzji administracyjnych. Przedłużające się procedury związane ze staraniem się o uzyskanie odpowiedniego zezwolenia mogą zatem utrudnić aplikowanie. Dobrą praktyką w tym względzie może być organizowanie konkursów otwartych bądź wzięcie przez IOK pod uwagę ww. problemów na etapie planowania naboru wniosków. Problem ten zauważany był zarówno przez beneficjentów, jak również przez pracowników badanych instytucji oferujących wsparcie w Programie.

Respondenci wskazywali także, że dobrą praktyką byłoby opracowanie harmonogramu oceny wniosków tak, by wiedzieli oni, w jakim przedziale czasowym mogą spodziewać się informacji zwrotnej. Obecnie nie są oni o tym informowani, co ich zdaniem, należałoby zmienić.

Przedstawiciel Instytucji Zarządzającej w przeprowadzonym wywiadzie wskazał, że w stosunku do poprzedniej perspektywy finansowej wydłużono czas naboru wniosków, co było pokłosiem doświadczeń uzyskanych przez instytucję w poprzedniej perspektywie finansowej. Należy zatem zastanowić się nad tym, czy obecna długość czasu naborów wniosków jest odpowiednia w stosunku do potrzeb beneficjentów. Niemniej jednak, zdaniem przedstawiciela Instytucji Pośredniczącej, wskazówką dla zainteresowanych aplikowaniem o środki podmiotów może być harmonogram naboru wniosków w trybie konkursowym, który pozwala potencjalnym wnioskodawcom na optymalną organizację pracy w celu terminowego przygotowania wniosku. Za dobrą praktykę należy natomiast uznać organizację we wstępnym etapie wdrażania Programu konkursów otwartych, co pozwoliło zbadać zainteresowanie potencjalnych beneficjentów poszczególnymi działaniami i poddziałaniami.

3.5. Rekomendacje i propozycje usprawnienia procesu ubiegania się o dofinansowanie oraz jego wdrażania

Zdaniem respondentów należy wprowadzić szkolenia z zakresu przygotowania dokumentacji w podziale na szkolenia podstawowe oraz szkolenia na poziomie zaawansowanym (specjalistyczne), dla podmiotów posiadających już pewną podstawową wiedzę dotyczącą przygotowania wniosków. Rozwiązanie takie pozwoliłoby przekazać wiedzę dostosowaną do potrzeb odbiorców, a poprzez to zwiększyć skuteczność szkoleń.

Ponadto, zdaniem respondentów przekazywanie informacji o środkach, które pozostały do wykorzystania w poszczególnych działaniach i poddziałaniach znacznie ułatwiłby beneficjentom proces planowania aplikowania o środki. Posiadaliby oni bowiem nie tylko informację w zakresie planowanych naborów, ale także w zakresie tego, jaka pula środków pozostaje jeszcze do wykorzystania w bieżącej perspektywie finansowej w ramach danego działania bądź poddziałania. Ponadto, beneficjenci zwracali uwagę na to, że brak jest jasnych wytycznych dotyczących m. in. kwalifikowalności wydatków. Pomimo zaangażowania i dużej wiedzy pracowników Instytucji Zarządzającej, przekazywanej beneficjentom oraz potencjalnym beneficjentom wskazywano, że nie przekazuje ona wiążącej informacji w zakresie interpretacji wytycznych. W opinii badanych należałoby to zmienić, ponieważ obecnie ciężar odpowiedzialności spoczywa na beneficjencie, który

posiada znacznie mniejszy zakres wiedzy nt. realizacji projektów współfinansowanych z funduszy europejskich, niż pracownicy Instytucji Zarządzającej. Należy jednak dodać, że interpretacja wytycznych nie stanowi kompetencji Instytucji Zarządzającej RPO WM, leży zaś w gestii organu wydającego, tj. ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.

Należy ponadto wskazać na problem zauważony przez przedstawiciela Instytucji Pośredniczącej, jakim jest brak profesjonalizmu firm doradczych oferujących usługi przygotowania wniosków o dofinansowanie. Z doświadczenia przedstawiciela udzielającego wywiadu wynika, że pracownicy takich firm często nie są przygotowani merytorycznie do poprawnego sporządzenia wniosku. Z tego względu część wniosków zostaje oceniona negatywnie. Dlatego też, dobrą praktyką byłoby wprowadzenie systemu akredytacji dla firm świadczących tego typu usługi. Pozwoliłoby to potencjalnym wnioskodawcom na wybór firmy, która posiadając akredytację dawałaby tym samym rękojmię przygotowania wysokiej jakości wniosku.

Niewielka liczba postulatów beneficjentów wynika, co podkreślali oni w badaniach, z faktu, że są oni usatysfakcjonowani z bieżącego wsparcia, m. in. z kontaktu z opiekunem projektów. Tym samym działania Instytucji Zarządzającej należy określić jako wystarczające oraz satysfakcjonujące beneficjentów i wnioskodawców.

4. Stan wdrażania instrumentów finansowania z EFRR

4.1. Budżet RPO WM 2014-2020

RPO WM 2014-2020 jest programem finansowanym z dwóch funduszy: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Obszarem realizacji Programu jest teren województwa mazowieckiego. Województwo jest zaliczone do regionów lepiej rozwiniętych o specjalnym statusie wynikającym z rozporządzenia 1303/2013¹², jako były region słabo rozwinięty. Środki na Program stanowią około 55% alokacji dla regionu, co oznacza wysokość alokacji EFRR w kwocie 1 544 686 317 EUR oraz EFS w kwocie 545 153 821 EUR. Ogółem w ramach RPO WM 2014-2020 przewidywana alokacja wynosi 2 089 840 138 EUR. Relacja EFRR do EFS to odpowiednio: 74% do 26%, zaś poziom współfinansowania ze środków unijnych wynosi do 80% na Oś Priorytetową. Minimalne zaangażowanie środków krajowych, szacowane na podstawie art. 120 rozporządzenia 1303/2013, wynosi 522 460 035 EUR. W realizację Programu zaangażowane są środki krajowe publiczne i prywatne. Ostateczne zaangażowanie środków krajowych na etapie zamknięcia Programu może być wyższe, w zależności od zakresu i stopnia udzielania pomocy publicznej.

Podział ilościowy i jakościowy środków między CT i PI został zdeterminowany wymogami koncentracji tematycznej Umowy Partnerstwa, zaś minimalne poziomy koncentracji środków dla regionu lepiej rozwiniętego zostały określone przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego. W Programie środki na wspieranie sfery B+R i innowacji oraz rozwoju MŚP i zwiększenia efektywności energetycznej, w tym wykorzystania OZE wynoszą 62,8% alokacji EFRR.

Instytucja Zarządzająca RPO WM wdraża również instrumenty finansowe, o których mowa we wspomnianym rozporządzeniu nr 1303/2013. W tym celu może: m. in. inwestować w kapitał już istniejących lub nowo utworzonych podmiotów prawnych, w tym podmiotów finansowanych z innych EFSI, zajmujących się wdrażaniem instrumentów finansowych zgodnie z celami odpowiednich EFSI, które podejmą się zadań wdrożeniowych; powierzyć zadanie wdrożeniowe Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu, międzynarodowej instytucji finansowej, w których państwo członkowskie jest akcjonariuszem lub instytucji finansowej z siedzibą w państwie członkowskim, które mają na celu realizację interesu publicznego pod kontrolą władzy publicznej bądź podmiotom prawa publicznego lub prywatnego, lub podjąć się zadań wykonawczych bezpośrednio, w przypadku instrumentów finansowych składających się wyłącznie z pożyczek lub gwarancji.

4.2. Opis planowanych naborów

Zgodnie z *Harmonogramem naborów wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 na 2018 rok*, przyjętym uchwałą nr 128/309/18 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 16 stycznia 2018 r., w 2018 roku planowane jest ogłoszenie naborów wniosków w ramach analizowanych Osi Priorytetowych, zmierzających do wzrostu innowacyjności regionu.

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. *ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.*

Należy zwrócić uwagę na działanie 1.2 *Działalność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw*. W ramach działania zorganizowane zostaną cztery nabory wniosków o dofinansowanie projektów w trybie konkursowym: w lutym 2018 r. (Typ projektów: *Małe projekty badawcze – bony na innowacje*), w czerwcu 2018 r. (Typ projektów: *Projekty badawczo-rozwojowe*), we wrześniu 2018 r. (Typ projektów: *Tworzenie lub rozwój zaplecza badawczo-rozwojowego*) oraz w listopadzie 2018 r. (Typ projektów: *Proces eksperymentowania i poszukiwania nisz rozwojowych i innowacyjnych*). W ostatnim wskazanym typie projektów nie ma wymogu wpisywania się zgłoszonego projektu w RIS. Łączna alokacja środków na ww. konkursy wyniesie 22 300 000 EUR.

W ramach III OP przewiduje się nabory w ramach Poddziałania 3.1.2 *Rozwój MŚP*. Nabór zostanie przeprowadzony, zgodnie z *Harmonogramem*, w październiku 2018 r. dla typu projektów: *Wsparcie prowadzenia i rozwoju działalności przedsiębiorstw – poprzez udzielanie bonów na doradztwo..* Alokacja przewidziana na konkurs wynosi 2 000 000 EUR.

W ramach pozostałych działań i poddziałań (1.1, 3.1.1 oraz 3.3) w 2018 roku nie przewiduje się przeprowadzania naborów. W przypadku poddziałania 3.2.1 nabór wniosków odbywa się w trybie pozakonkursowym. Realizacja projektów jest zatem uzależniona od gotowości do aplikowania zidentyfikowanych projektów, umieszczonych na *Wykazie zidentyfikowanych projektów pozakonkursowych współfinansowanych ze środków RPO WM 2014-2020*, stanowiącym załącznik nr 4 do SzOOP.

4.3. Priorytetowe kierunki badań

Priorytetowe kierunki badań (in. agendy badawcze) stanowią efekt prac grup roboczych ds. inteligentnej specjalizacji województwa mazowieckiego. Celem agend badawczych jest koncentracja wsparcia projektów badawczo-rozwojowych na najbardziej obiecujących tematach, których realizacja, a następnie wdrożenie i komercyjne wykorzystanie w istotnym stopniu przyczyni się do rozwoju gospodarczego i innowacyjnego regionu.

Identyfikacja poszczególnych kierunków przebiegała w procesie oddolnym. Prace prowadzone były w sposób ciągły i obejmowały m. in. formułowanie propozycji tematów badań i celów badawczych, poszukiwanie optymalnego poziomu szczegółowości poszczególnych kierunków, uszczegółowienie kierunków poprzez formułowanie celów badawczych, eliminację kierunków wykraczających poza sferę badań przemysłowych i prac rozwojowych oraz kierunków o niskim potencjale innowacyjnym oraz analizę potencjału gospodarczego i innowacyjnego poszczególnych kierunków¹³. Na końcowym etapie prac grup roboczych została zlecona ekspertyza priorytetowych kierunków badań, w celu oceny wypracowanych propozycji przez ekspertów z poszczególnych dziedzin objętych agendami. Następnie przeprowadzono cykl spotkań, podczas których uczestnicy grup zdecydowali o uwzględnieniu lub odrzuceniu poszczególnych rekomendacji ekspertów. W 2017 roku przeprowadzono przegląd i aktualizację priorytetowych kierunków badań; przeprowadzono również ewaluację¹⁴, której celem była analiza użyteczności agend badawczych oraz weryfikacja ich efektywności oraz odpowiedniego ukierunkowania wsparcia w ramach konkursów. Sformułowane wnioski oraz rekomendacje pozwoliły wyeliminować nieścisłości powstające podczas przygotowywania regulaminów oraz pozostałej dokumentacji konkursowej. W pracach uwzględniono

¹³ *Priorytetowe kierunki badań w ramach inteligentnej specjalizacji województwa mazowieckiego*, wersja 2.0, Warszawa 2017 r.

¹⁴ *Ocena użyteczności agend badawczych w projektach badawczo-rozwojowych w ramach RPO WM 2014-2020. Raport końcowy*, Warszawa 2017.

między innymi potencjały województwa w obszarze technologii kosmicznych oraz edukacji. Każdy wypracowany kierunek badań został doprecyzowany poprzez sformułowanie jego celów badawczych. Jako zgodność projektu z priorytetowymi kierunkami badań w ramach inteligentnej specjalizacji województwa mazowieckiego należy rozumieć zgodność z przynajmniej jednym kierunkiem badań i jednocześnie z przynajmniej jednym celem badawczym w ramach tego kierunku. Zgodność ta stanowi kryterium dostępu w konkursach w ramach Działania 1.2 *Działalność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw* RPO WM 2014-2020, dotyczących realizacji projektów badawczo-rozwojowych przez przedsiębiorstwa. Aktualizacja agend w 2017 roku pozwoliła na ich wykorzystywanie do formułowania kryteriów w innych konkursach dot. działalności B+R+I, nie tylko w ramach działania 1.2 RPO WM 2014-2020. Pozwoliło to na lepsze ukierunkowanie wsparcia na branżę chemiczną, również w ramach konkursów, w których wpisywanie się w inteligentne specjalizacje regionu nie jest wymogiem koniecznym.

4.4. Inne instrumenty wsparcia z EFRR

Poza RPO WM środki na działania innowacyjne uzyskać można m. in. z Programu Operacyjnego Innowacyjny Rozwój. Głównym celem Programu jest wzrost innowacyjności polskiej gospodarki poprzez zwiększenie nakładów na badania i rozwój. W PO IR, w ramach czterech osi priorytetowych¹⁵, realizowane są dwa cele tematyczne: CT 1 *Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji* oraz CT 3 *Wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, sektora rolnego (w odniesieniu do EFRROW) oraz sektora rybołówstwa i akwakultury (w odniesieniu do EFMR)*. Projekty współfinansowane w ramach CT 1 powinny być spójne ze strategią inteligentnej specjalizacji regionu. CT 1 realizowany jest w ramach trzech osi priorytetowych: I OP *Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa*, II OP *Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I* oraz IV OP *Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego*, opisanych w Rozdziale 2 niniejszego dokumentu.

Łączna alokacja (wkład unijny i krajowy) przewidziana na realizację CT 1 w ramach PO IR dla województwa mazowieckiego wynosi 806 378 804 EUR, tj. 3 362 599 612,68 PLN¹⁶. Dla całego Programu natomiast poziom alokacji na CT 1 wyniósł zaś 37 823 914 781,37 PLN. Łączna wartość dofinansowanych projektów od czasu uruchomienia Programu do dnia 31.01.2018 r. wyniosła natomiast 23 088 200 244,48 PLN. Oznacza to zatem, że zainteresowanie podmiotów aplikowaniem o środki w ramach PO IR kształtuje się na wysokim poziomie.

Kolejnym źródłem finansowania projektów mających na celu wzmocnienie innowacyjności regionu jest program sektorowy „INNOCHEM”, uruchomiony przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach działania 1.2 PO IR. W ramach programu dotychczas ogłoszono dwa konkursy. W wyniku pierwszego naboru, dofinansowanie w łącznej kwocie 109 627 021,51 PLN (tj. 26 274 331,68 EUR) przyznano 31 podmiotom. W ramach drugiego konkursu dofinansowanie przyznano 20 podmiotom, w łącznej kwocie 83 483 236,07 PLN (tj. 20 008 445,04 EUR). Budżet przeznaczony na dofinansowanie projektów wyłonionych w ramach Programu INNOCHEM wynosił w ramach pierwszego konkursu 120 mln PLN (tj. 28 760 425,65 EUR), a w ramach drugiego 180 mln PLN (tj. 43 140 638,48 EUR). Należy zauważyć, że alokacja przeznaczona na konkurs nie została wykorzystana w całości. Nie planuje się naborów wniosków w ramach programu „INNOCHEM” w 2018 roku.

¹⁵ V OP Pomoc Techniczna stanowi oś *pro rata*.

¹⁶ Wg średniego kursu EUR na dzień sporządzenia niniejszego opracowania (27.02.2018 r.) 1 EUR = 4,1700 PLN.

Należy zwrócić uwagę na dużo wyższą wartość projektów składanych do dofinansowania w ramach Programu INNOCHEM oraz w ramach PO IR, niż w przypadku RPO WM. Znaczna większość projektów składanych do dofinansowania w ramach INNOCHEM oraz PO IR przekracza wartość 1 mln PLN (ok. 239 tys. EUR); w przypadku Regionalnego Programu Operacyjnego wartość taką ma znikomy odsetek projektów zgłaszanych do dofinansowania w ramach naborów wniosków. Wynika to z założeń programu INNOCHEM, który wspiera przede wszystkim duże przedsięwzięcia. Zgodnie z dokumentacją konkursową, projekty realizowane w ramach Programu INNOCHM powinny mieć wartość minimalną nie mniejszą niż 1 mln PLN (ok. 0,25 mln EUR), zaś wartość maksymalną nie wyższą niż 20 mln PLN (ok. 4,5 mln EUR). W RPO WM nie istnieją ograniczenia w zakresie minimalnej i maksymalnej wartości całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu. Pozwala to na uzyskanie dofinansowania na działalność badawczo-rozwojową prowadzoną na relatywnie niewielką skalę, np. przez małe i średnie przedsiębiorstwa. Tym samym uznać należy, że przedstawione źródła finansowania nie są wobec siebie konkurencyjne, lecz komplementarne. W zakresie typów podmiotów, które składają wnioski o dofinansowanie w ramach ww. źródeł finansowania, co do zasady nie istnieją różnice; głównie są to podmioty zarówno wchodzące w skład sektora publicznego, jak i prywatnego.

5. Wnioski i rekomendacje

5.1. Mocne i słabe strony instrumentów finansowania (w tym określenie oczekiwań regionalnych interesariuszy)

Za mocną stroną instrumentów finansowania respondenci przede wszystkim uważali strumień gotówki, który w wyniku złożonego i pozytywnie ocenionego wniosku został skierowany do przedsiębiorstwa. Wskazywali, że nawet w przypadku, gdy dofinansowanie nie zaspokajało wszystkich potrzeb inwestycyjnych przedsiębiorstwa w zakresie rozwoju innowacji, przyczyniało się do stworzenia przewagi konkurencyjnej w branży, a tym samym stanowiło pewien impuls do dalszego rozwoju, w tym do kolejnych starań o uzyskanie dofinansowania. Respondenci wskazywali, że bez dofinansowania niemożliwe byłoby świadczenie przez reprezentowane przez nich podmioty usług w tak szerokim zakresie, w jakim umożliwił to projekt. Podkreślano, że sektor chemiczny realizuje duże pod względem finansowym projekty w zakresie wdrożeń produktów i usług innowacyjnych, których realizacja bez wsparcia finansowego byłaby niemożliwa bądź znacznie utrudniona. Tym samym, dofinansowanie dla podmiotów z sektora chemicznego wiąże się w głównej mierze ze wzrostem konkurencyjności firmy w porównaniu z innymi podmiotami działającymi w branży, w wyniku wprowadzonych innowacji. Zdaniem przedstawicieli instytucji oferujących wsparcie w ramach RPO WM 2014-2020. Zdaniem przedstawiciela Instytucji Zarządzającej główną zaletą środków z RPO WM 2014-2020 jest stała dostępność środków we wskazanym przedziale czasowym. Oznacza to, że nawet w przypadku niezłożenia wniosku w danym naborze, możliwe jest uzyskanie dofinansowania w ramach kolejnych naborów ogłaszanych w danym działaniu bądź poddziałaniu. Według przedstawiciela Instytucji Pośredniczącej, o dużym zainteresowaniu działaniami i poddziałaniami wspierającymi innowacje przesądza wielkość alokacji. Wśród słabych stron wsparcia z RPO WM respondenci wskazywali konieczność przestrzegania licznych procedur oraz dostosowania się na etapie realizacji projektu do licznych ograniczeń, związanych m. in. z ograniczeniami w zakresie możliwości komercyjnego wykorzystania infrastruktury wytworzonej w projekcie. Respondenci wykazywali jednak zrozumienie, wskazując, że liczne procedury i duży stopień obciążenia biurowego są uzasadnione z perspektywy Instytucji Zarządzającej i wiążą się z systemem kontroli nad prawidłowym wydatkowaniem dotacji. Wskazywali także na problem związany z brakiem kadr posiadających odpowiednią wiedzę w zakresie rozliczania wniosków, niemniej, dostrzegali, że nie jest to problem systemowy, lecz organizacyjny, leżący po stronie beneficjentów. Wśród słabych stron finansowania wskazywano także na konieczność zwrotu dofinansowania w przypadku popełnienia błędu, w wyniku nałożenia na beneficjenta korekty finansowej. Wskazywano także na długotrwałość procedury oceny wniosków o dofinansowanie. Problem ten zauważany był przez przedstawicieli instytucji oferujących wsparcie w ramach RPO WM. Wskazywali oni, że niektóre procedury muszą obowiązywać, gdyż są nałożone przepisami prawa zarówno krajowego, jak również unijnego. Zwracali oni jednak uwagę na to, że podejmują działania, przede wszystkim szkoleniowe, w celu ułatwienia potencjalnym wnioskodawcom zrozumienia dokumentacji i specyfiki programu.

Zdaniem przedstawiciela Instytucji Zarządzającej za słabą stroną finansowania projektów z RPO WM można uznać niski poziom dofinansowania w przypadku niektórych projektów objętych pomocą publiczną. Niemniej jednak, pomimo istnienia słabych stron wsparcia, należy wskazać

na jednoznacznie pozytywny stosunek beneficjentów do Programu oraz na przewagę pozytywnych aspektów finansowania nad negatywnymi. Jest to wynik zarówno dostosowania wsparcia do potrzeb sektora chemicznego, jak również działalności przedstawicieli instytucji oferujących wsparcie z RPO WM w zakresie wsparcia potencjalnych beneficjentów oraz działań informacyjno-szkoleniowych.

5.2. Poprawa wdrażania instrumentów finansowania (zalecenia usprawniające proces ubiegania się o dofinansowanie, zalecenia ograniczające procedury administracyjne, działania mające na cel przeciwdziałaniu niewydatkowaniu środków)

Przedstawiciel instytucji Zarządzającej wskazał, że dobrym pomysłem byłoby większe ukierunkowanie ogłaszanych naborów na konkretne, wskazane w RSI branże. Oceniał, że RSI jest dokumentem dość szerokim, dlatego w celu wsparcia konkretnych branż należałoby poczynić w regulaminach konkursów zastrzeżenie związane z możliwością składania wniosków o dofinansowanie przez podmioty, których projekty wpisują się w konkretną inteligentną specjalizację.

Beneficjenci Programu wskazali natomiast, że należałoby bardziej elastycznie podejść do kwestii bonów. Wskazywali, że w niektórych przypadkach dużo prościej byłoby im zrealizować projekt samodzielnie, niż zakupić usługę od zewnętrznej firmy, do czego zobowiązuje bon. Wskazali, że jako twórcy wniosku posiadają oni najszerszą wiedzę o celach, jakie zamierzają zrealizować i o sposobie, w jaki zamierzają to uczynić. Konieczność zakupu usługi stanowi więc komplikację w ramach realizacji projektu.

Jednocześnie beneficjenci wskazali, że nie mają żadnych pomysłów w zakresie ułatwienia procedury naboru wniosków oraz realizacji projektów poprzez np. ograniczenie procedur administracyjnych bądź usprawnienie procesu ubiegania się o wsparcie. Wykazali zrozumienie względem obciążenia biurokratycznego, z jakim wiąże się proces ubiegania się o środki. Wskazywali, że kontrola w zakresie przyznawania dotacji na konkretne cele oraz jej wykorzystania uzasadnia stosowanie istniejących procedur. Zdaniem przedstawiciela instytucji w dalszym ciągu następują zmiany, mające na celu lepsze wdrażanie RPO WM 2014-2020. Przedstawiciele ww. instytucji czerpią naukę w tym zakresie zarówno z błędów popełnionych w poprzedniej perspektywie finansowej, jak i w ramach poprzednich naborów. Wskazywano m. in. na wydłużenie czasu przewidzianego na nabór wniosków względem poprzedniej perspektywy finansowej i względem pierwszych naborów wniosków w ramach bieżącej perspektywy.

Reprezentanci instytucji oferujących wsparcie w ramach RPO WM wskazali, że poziom zainteresowania potencjalnych beneficjentów aplikowaniem o środki jest wystarczający, o czym świadczy fakt, że niejednokrotnie wartość złożonych wniosków przekraczała próg alokacji. Problemy, które można zaobserwować na etapie wdrażania programu wynikają z długotrwałości wstępnej fazy realizacji projektu, po której następuje np. wdrożenie innowacyjnej usługi lub innowacyjnego produktu na rynek. Nie stanowi to jednak mankamentu Programu, a wynika ze specyfiki branży.

5.3. Oczekiwania wobec współpracy międzyregionalnej

Badania pokazały, że respondenci oczekują zachęt finansowych w celu rozwijania współpracy międzyregionalnej. Ponadto, zwrócono uwagę na to, że rozwój współpracy międzyregionalnej

nie przebiega w Polsce dynamicznie. Dlatego też podkreślano, że pozytywną rolę w kwestii stymulowania rozwoju tej współpracy odgrywają klastry. Respondenci wskazali, że dobrym pomysłem byłoby większe zaangażowanie instytucji publicznych w proces stymulowania współpracy międzyregionalnej.

Zauważano także, że współpraca regionalna może zaistnieć dopiero, gdy regiony są wystarczająco rozwinięte pod względem technologicznym. Różnice w poziomie rozwoju utrudniają zaś podjęcie współpracy, co w sposób istotny wpływa na rozwój współpracy międzyregionalnej w Polsce.

W celu rozwoju współpracy międzyregionalnej należałoby także, zdaniem respondentów, wprowadzić działania informacyjno-promocyjne popularyzujące tego rodzaju współpracę. Należałoby także podjąć kroki zmierzające nie do konkutowania regionów pomiędzy sobą, a do wzajemnego uzupełniania się dzięki posiadanym potencjałom.

W opinii przedstawiciela Instytucji Pośredniczącej w realizacji RPO WM 2014-2020 najbardziej istotny problemem jest to, że współpraca nawiązuje się wyłącznie w celu realizacji projektu, gdyż jest to niezbędne do otrzymania wsparcia finansowego. Współpraca ta nie ma jednak solidnych podstaw, o czym świadczy fakt, że po realizacji projektu współpraca zamierała. Wynikać to może z braku tradycji współpracy. Zmiana takiego stanu może być tym samym procesem długofalowym.

Zdaniem przedstawiciela Instytucji Zarządzającej należałoby również przeznaczyć wyodrębnione finansowanie na współpracę regionalną. W opinii badanego przedstawiciela, w chwili obecnej fundusze co do zasady przyporządkowane są do konkretnych regionów, przez co współpraca międzyregionalna, będąca motorem rozwoju innowacyjności pomiędzy regionami rozwijać się może tylko w niewielkim stopniu w oparciu o fundusze europejskie¹⁷. Pomimo istnienia środków na ten cel w innych źródłach, należałoby wyodrębnić fundusze w RPO tak, by zmobilizować beneficjentów z regionu województwa mazowieckiego do podejmowania współpracy międzyregionalnej. Może to stanowić jeden z elementów Regionalnego Programu Operacyjnego w przyszłej perspektywie finansowej.

Reasumując, respondenci negatywnie oceniają proces tworzenia i funkcjonowania w Polsce klastrów jako takich. Wskazywali, że poprzednia perspektywa finansowa skłaniała podmioty do nawiązywania współpracy w celu uzyskania dofinansowania i realizacji projektów. Niemniej jednak, współpraca ta była nietrwała, o czym świadczyły liczne przypadki rozpadu klastrów i zahamowania współpracy po okresie realizacji projektu. Niemniej jednak, należy wskazać na dużą liczbę klastrów działających na terenie Mazowsza; w województwie funkcjonuje 39 klastrów, spośród czego duża część działa w sektorze przemysłu chemicznego. Funkcjonowanie w ramach klastrów podmiotów z branży chemicznej stanowi wyjątek na tle pozostałych sektorów w kraju. Współpraca w sektorze chemicznym, również w ramach projektu „Smart Chemistry Specialisation Strategy” finansowanego z Programu Interreg Europa, jest oceniana pozytywnie; potwierdzeniem tego są zarówno opinie beneficjentów, jak też zdanie wyrażane przez przedstawicieli Instytucji Zarządzającej i Instytucji Pośredniczącej RPO WM 2014-2020 w zakresie doświadczeń związanych z klastrami w tej branży. Udana współpraca i jej postępujący rozwój w sektorze chemicznym wynikać mogą ze stopnia rozwoju branży i świadomości korzyści wynikających ze współpracy, polegających m. in. na wymianie wiedzy, doświadczeń, realizacji wspólnych projektów itp.

¹⁷ Przykładem jest Europejska Współpraca Terytorialna i Europejski Instrument Sąsiedztwa.

6. Lista projektów z sektora chemicznego/biogospodarki dofinansowanych z regionalnych instrumentów finansowych

Tabela 4 Lista projektów z sektora chemicznego/biogospodarki dofinansowanych z Programu Sektorowego INNOCHEM realizowanych na terenie województwa mazowieckiego

Tytuł projektu	Beneficjent wiodący	Wydatki kwalifikowalne		Dofinansowanie razem		Dofinansowanie: % wydatków kwalifikowalnych
		[w PLN]	[w EUR]	[w PLN]	[w EUR]	
<i>Innowacyjne środki do odciążania i zabezpieczenia przed oblodzeniem infrastruktury kolejowej</i>	Chemical Advisory & Trade Sp. z o.o.	10 444 593,60	2 503 257,98	7 671 872,64	1 838 719,36	73,45%
<i>Opracowanie nowej technologii zagospodarowania nieprzereagowanego oleju z procesu hydrokrakingu z wykorzystaniem systemów filtracyjnych</i>	Grupa LOTOS S.A., "Polymemtech" Sp. z o.o.	8 846 751,60	2 120 302,85	5 887 647,02	1 411 093,62	66,55%
<i>Opracowanie technologii procesu współwodornienia frakcji napędowych z olejami roślinnymi jako potencjalne źródło biokomponentów dla oleju napędowego</i>	PKN ORLEN S.A.	8 771 835,50	2 102 347,69	3 726 228,83	893 066,06	42,48%
<i>Specjalistyczne kable w izolacji polimerowej sieciowanej radiacyjnie o zaawansowanych właściwościach</i>	Technokabel S.A.	7 383 153,86	1 769 522,06	5 261 403,99	1 261 001,82	71,26%
<i>Ekologiczny nanopłyn do chłodnic samochodowych o innowacyjnych parametrach użytkowych</i>	Boryszew S.A. O/Boryszew ERG w Sochaczewie	6 466 422,40	1 549 808,84	3 294 802,06	789 665,91	50,95%
<i>Optymalizacja procesu odsiarczania spalin poprzez opracowanie technologii produkcji i zastosowania zmikronizowanego sorbentu do instalacji odsiarczania w metodzie mokrej</i>	Egovita Sp. z o.o.	4 817 925,20	1 154 713,16	2 993 285,72	717 401,43	62,13%
<i>Udoskonalone wytwarzanie ogniw paliwowych mające na celu wydłużenie czasu eksploatacji, poprawę parametrów pracy, w szczególności mocy przypadającej na jednostkę objętości/masy ogniwa, oraz obniżenie kosztów inwestycyjnych i eksploatacyjnych poprzez zastosowanie alternatywnych układów katalitycznych w technologii poligraficznej</i>	Arkuszkowa Drukarnia Offsetowa Sp. z o.o., CIM-mes Projekt Sp. z o.o.	4 473 492,96	1 072 163,01	3 450 087,37	826 883,18	77,12%
<i>Metodyka prognozowania i monitorowania jakości benzyny bazowej kierowanej do długoterminowego magazynowania w kawernach solnych. Technologia produkcji benzyny bazowej i wytwarzania finalnej benzyny motorowej, jako element przeciwdziałania zaburzeniom w gospodarce surowcowo-produktowej</i>	PKN ORLEN S.A.	3 690 000,00	884 383,09	2 124 011,41	509 062,27	57,56%
<i>Monitoring korozji ogólnej i nawodorowania z wykorzystaniem zintegrowanego systemu dualnych czujników korozji</i>	PKN ORLEN S.A.	3 341 037,60	800 747,20	1 893 254,64	453 756,74	56,67%
<i>Nowe konstrukcje, materiały i technologie wytwarzania zaawansowanych stałotlenkowych ogniw paliwowych</i>	Instytut Energetyki, Instytut Badawczy	3 305 367,00	792 198,02	2 113 447,05	506 530,31	63,94%
<i>Opracowanie w skali półtechnicznej technologii ciągłej produkcji merkaptanu perchlorometyloвого (PCMM), półproduktu w technologii fungicydów do ochrony roślin oraz technologii tiofosgeny stosowanego w produkcjach farmaceutycznych</i>	Instytut Przemysłu Organicznego	2 845 954,96	682 090,63	1 440 169,45	345 165,72	50,60%
<i>Opracowanie serii szamponów naturalnych bez dodatku syntetycznych surfaktantów, szczególnie SLS i SLES</i>	Saponlabs Sp. z o.o.	1 358 152,50	325 508,70	1 012 795,50	242 736,91	74,57%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych na stronie internetowej: <http://www.ncbr.gov.pl> (dostęp: 19.03.2018 r.)

Tabela 5 Lista projektów z sektora chemicznego/biogospodarki dofinansowanych z RPO WM 2014-2020

Name of the project	Short Description of project topic	Beneficiary	Duration	Project Budget in €	Funds granted in €	Funding rate (%)
Działanie 1.2 Działalność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw						
Innowacyjna technologia wydobywania osadów dennych z zastosowaniem ich do nawożenia	Celem projektu jest opracowanie innowacyjnej technologii wydobywania antropogenicznych osadów dennych z dna kanałów, zbiorników retencyjnych, jezior oraz stawów rybnych z możliwością ich wykorzystania do nawożenia. Cechą znamioną proponowanej technologii jest poruszanie się urządzenia pobierającego osady, o maksymalnej koncentracji składnika stałego, po dnie z jednoczesną minimalizacją zmęczenia wody. Tego rodzaju technologii nie stosowano dotychczas na świecie. Urządzenie pobierające będzie wyposażone w cztery pompy wyporowe typu "Mohno" umożliwiające transport rurociągami na odległość do około 800 m. W wersji modelowej urządzenie będzie przemieszczane po dnie za pomocą wciągarki linowej z prędkością skojarzoną z konsystometrem urobku umieszczonym na rurociągu, co zapewni maksymalizację koncentracji składnika stałego. Zadanie będzie zawierało kolejne działania, a mianowicie: opracowanie projektu urządzenia zgodnie z wzorem użytkowym, wykonanie, wykonanie badań w terenie, ocena działania, oraz ocena właściwości wydobytego osadu i wykonanie ewentualnych poprawek w jego konstrukcji, ponowne sprawdzenie działania a następnie wdrożenie do produkcji. W dalszym rozwoju opisanej technologii planuje się wykonanie samodzielnego urządzenia przemieszczającego się za pomocą dwóch napędów ślimakowych, co zwiększy jego atrakcyjność dla potencjalnych nabywców dla stawów rybnych. Sprawdzenie słuszności realizacji projektowanej technologii umożliwi rozwój wykorzystania antropogenicznych osadów dennych do nawożenia pól w rolnictwie.	Łukomet – Krzysztof Łuszczuk	01.10.2017 - 31.12.2020	20 132,30	13 901,35	69,05%
Ocena skuteczności działania nowej substancji aktywnej dla zastosowań w dermokosmetykach przeciw objawom alergii niklowej	Celem projektu jest ocena skuteczności działania barierowego nowej substancji aktywnej dedykowanej dla zastosowań w dermokosmetykach przeciw objawom alergii niklowej. Wg WebMD Health Foundation alergia na nikiel jest drugą najpowszechniej występującą alergią kontaktową, gdyż nikiel, jako składnik wielu stopów, jest wszechobecny (przedmioty codziennego użytku, biżuteria, zegarki, oprawki okularów, metalowe elementy odzieży, monety, narzędzia medyczne i dentystyczne). Wskutek kontaktu skóry z materiałami zawierającymi ten metal dochodzi do zmian skórnych – obrzęk, zaczerwienienie, tworzenie się grudek i ściszających pęcherzy. Na alergię niklową cierpi 17% kobiet oraz 3% mężczyzn na świecie. Odnotowywana jest najczęściej wśród nastolatek oraz określonych grup zawodowych (fryzjerów, pracowników służby zdrowia, recepcjonistów, kasjerów). Pomimo wprowadzenia regulacji dot. dopuszczalnej ilości niklu w wyrobach /Dyrektywa 94/27/EC/, w dalszym ciągu obserwuje się wzrastający odsetek osób cierpiących z powodu alergii niklowej. Dodatkowo problem potęguje brak metody jej leczenia oraz deficyt środków ochrony przed tym alergenem. PRZEDMIOTEM PROJEKTU JEST PRZEPROWADZENIE BADAŃ B+R MAJĄCYCH NA CELU WERYFIKACJĘ EFEKTYWNOŚCI DZIAŁANIA NOWEJ SUBSTANCJI AKTYWNEJ, OPRACOWANEJ POPRZECZ MODYFIKACJĘ BIOZGODNEGO POLIMERU O SILNYCH ZDOLNOŚCIACH WIĄZANIA JONÓW NIKLU, DEDYKOWANEJ DLA ZASTOSOWAŃ W DERMOKOSMETYKACH. W ramach zaplanowanych w projekcie badań przewidziano realizację zadań: I. Testy efektywności działania nowej substancji aktywnej przeciw objawom alergii niklowej poprzez badania in vivo z udziałem ochotników z potwierdzoną badaniami lekarskimi nadwrażliwością na nikiel.	KF NICCOLUM sp. z o.o.	01.04.2016 - 30.09.2017	14 859,55	9 643,85	64,90%
Zakup usługi badawczo-rozwojowejna potrzeby	Przedmiotem projektu jest zakup od Uniwersytetu Medycznego i Uniwersytetu Przyrodniczego z Poznania usługi polegającej na opracowaniu ZNACZĄCO ULEPSZONEGO PRODUKTU z choliną dla	Nutropharma sp. z o.o.	19.02.2016 - 16.12.2016	3 795,55	2 618,93	69,00%

<p>rozwoju innowacyjnego produktu z choliną dla ciężarnych firmy Holbex Sp. z o.o.</p>	<p>ciężarnych matek. Usługa realizowana będzie w okresie 19.02.2016-18.09.2016 r.(7 miesięcy). Cele główne: Zwiększenie aktywności B+R firmy Holbex prowadzących do wdrożenia innowacyjnego produktu specjalnego przeznaczenia medycznego przy współpracy z instytucjami naukowymi zgodnie z SZOOP RPO WM 2014-2020, działanie 1.2. Cel szczegółowy - przy pomocy zleconych badań dokładne ustalenie niedoborów w populacji, ewentualne zwiększenie ilości choliny w produkcie, tak aby była skrojona na miarę rzeczywistych, zbadanych niedoborów. Zakres projektu obejmuje opracowanie znacząco ulepszonych produktu poprzez współpracę z jednostkami naukowymi - wdrożenie po zamknięciu projektu we własnym zakresie Wnioskodawcy. Proj. podzielono na 4 etapy zleconych badań przyporządkowując każdy z nich właściwej jednostce: 1-Określenie poziomu spożycia choliny w grupie ciężarnych- odpowiada UM i UP w Poznaniu; 2-Określenie częstości występowania polimorfizmów genetycznych wpływających na poziom choliny u kobiet ciężarnych-UM; 3-Opracowanie na podstawie uzyskanych danych optymalnej ilości choliny w preparacie dedykowanym dla kobiet ciężarnych-związany z endogenną syntezą choliny-Holbex; 4-Publikacja wyników badań UM i UP / Holbex. Grupa docelowa -personel medyczny; -populacja kobiet planujących ciążę; -kobiety ciężarne. Projekt spełnia kryterium merytoryczne szczegół. 2-zgodność z 2 obszarami inteligentnej specjalizacji województwa. Promocja choliny jako niezbędnego składnika o znacznym potencjale epigenetycznym(edukacja),który może kształtować teraźniejsze i przyszłe zdrowie dziecka(jakość życia i zdrowie),poprzez dostarczania preparatów o odpowiednio wysokich dawkach choliny, które zostały opracowane na podstawie badań z udziałem polskich kobiet ciężarnych(bezpieczna żywność prozdrowotna, zaawansowana</p>					
<p>Prace badawczo-rozwojowe w celu opracowania składu granulatu do produkcji folii biodegradowalnych z cechami antybakteryjnymi oraz technologii do ich wytwarzania</p>	<p>Projekt zakłada współpracę z jednostką naukową, wybraną w procedurze zgodnej z zasadą konkurencyjności, w celu zlecenia usług badawczych. Usługa ma być kompleksową pracą naukowo-badawczą, której efektem ma być zaprojektowanie składu/receptury innowacyjnego granulatu biodegradowalnego o cechach antybakteryjnych do produkcji folii i torebek do wykorzystania w przemyśle spożywczym. Celem projektu jest stworzenie biogrodowalnego produktu z cechami antybakteryjnymi do wykorzystania w procesie produkcji torebek. W ramach przedsięwzięcia zostanie także opracowana technologia wytwarzania tych produktów ze wskazaniem całego zaplecza technologicznego i określenia procedur wytwórczych i logistycznych. Wyniki prac badawczych mają stanowić podstawę do implementacji rozwiązania w strukturze własnej Wnioskodawcy - posiada on odpowiednią nieruchomość, na której może powstać hala, wyposażona w kompletną linię technologiczną do produkcji ww. produktów co pozwoli na uprzemysłowienie zaprojektowanych rozwiązań i realizację wszystkich procesów produkcyjnych i logistycznych. Projekt będzie realizowany 2-etapowo, na przestrzeni 2016r. W ramach tych dwóch etapów zostaną zrealizowane zadania badawcze. W pierwszej fazie projektu zostanie opracowany bazowy skład granulatu biodegradowalnego do produkcji folii biodegradowalnej z cechami antybakteryjnymi. W drugiej fazie będzie przeprowadzona ocena produktu i opracowanie dokumentacji badawczej, a także opracowanie technologii wytwarzania granulatu. Projekt, w swojej końcowej fazie zaangażuje odbiorców końcowych produktu w ramach badań konsumenckich.</p>	<p>Kępczyński Paweł</p>	<p>01.06.2016 - 30.06.2017</p>	<p>23 967,02</p>	<p>19 173,62</p>	<p>80,00%</p>
<p>Zlecenie badań opracowania innowacyjnego kosmetyku typu bloker</p>	<p>Przeprowadzona analiza potrzeb rynkowych wykazała, że koniecznym jest poszerzenie naszego wachlarza o produkty kosmetyczne, które będą wspomagać efekty prowadzonych zabiegów. W związku z powyższym celem projektu jest przeprowadzenia badań oraz opracowanie innowacyjnej receptury preparatów do pielęgnacji skóry z problemami przebarwień powstałej w procesie fotostarzenia, które jest skutkiem między innymi nadmiernej ekspozycją skóry na działanie</p>	<p>Beauty Box sp. z o.o.</p>	<p>01.07.2016 - 30.04.2017</p>	<p>31 157,13</p>	<p>23 367,85</p>	<p>75,00%</p>

	<p>promieniowania UV. Elementem wyróżniającym opracowaną technologię będzie połączenie w recepturze unikalnych zdolności nanometali oraz pochodnej witaminy C surowca AA2G, który w ciągu 3 miesięcy rozjaśnia przebarwienia o 7,70% w 3 miesiące oraz obecność znanych ze swojego działania substancji intensywnie wybielających (Phenylethyl Resorcinol, adenozyne, kwas kojowy). Uzyskane przez firmę wyniki badań zostaną zastosowane bezpośrednio w przedsiębiorstwie i wdrożone do produkcji. Do tej pory firma nie korzystała z dotacji na finansowanie prac badawczych. Aby opracowywany produkt był jak najbardziej powiązany z oczekiwaniami klientów, wnioskodawca przewiduje zaangażowanie i włączenie przyszłych użytkowników rozwiązania w definiowanie potrzeb. Firma nie posiada własnego działu badawczego, dlatego zdecydowała się zlecić przeprowadzenie badań na zewnątrz. Wydatki dotyczą wyłącznie opracowania innowacyjnego rozwiązania. Projekt pozwoli na osiągnięcie celów RPO WM i celu szczegółowych działania związanego ze wzrostem aktywności badawczo-rozwojowej firmy. Komercyjne zastosowanie wyników projektu przyczynią się do osiągnięcia celów wnioskodawcy, a wdrożenie wyników i ich komercjalizacja w wyniku wdrożenia do praktyki prac B+R pozwolą wnioskodawcy na wzmocnienie pozycji rynkowej i rozwój firmy.</p>					
<p>Opracowanie innowacyjnego rozwiązania dla przemysłu pralniczego w oparciu o właściwości nanowody</p>	<p>Celem jest uzyskanie wyników prac badawczo-rozwojowych pozwalających, po komercjalizacji wyników projektu, na wprowadzenie na rynek nowej, ekologicznej usługi opartej na praniu na skalę przemysłową z zastosowaniem innowacyjnej i OPATENTOWANEJ technologii - NANOWODY, co doprowadzi do osiągnięcia przewagi konkurencyjnej na rynku usług pralniczych, ze względu na niższą cenę i wyższą jakość usług. Wyższa jakość będzie wynikała ze stosowania znacznie mniejszej ilości środków piorących lub dezynfekujących działających niszcząco na konserwowany materiał i stosowanych niższych temperatur prania, a dzięki zmniejszonej ilości stosowanych środków piorących lub dezynfekujących, ulegnie zmniejszeniu negatywny wpływ procesu prania na samopoczucie osób z alergiami. Bezpośrednimi odbiorcami usługi będą: hotele, szpitale i zakłady przemysłu spożywczego. Projekt został podzielony na 3 etapy (zadania 1 i 2 prowadzone będą równolegle; zadanie 3 po otrzymaniu wyników z zadań 1 i 2). Przedmiotem poszczególnych etapów jest: 1) Opracowanie technologii dezynfekcji z zastosowaniem nanowody przy obniżonym stężeniu konwencjonalnych środków dezynfekujących lub/i obniżonej temperaturze dezynfekcji. Wstępny prototyp technologii dezynfekcji zostanie wypracowany w fazie laboratoryjnej. 2) Opracowanie technologii prania z zastosowaniem nanowody umożliwiającej w pralni przemysłowej zmniejszenie ilości powszechnie stosowanych środków piorących lub zmniejszenie energochłonności procesu poprzez znaczne obniżenie temperatury prania zasadniczego, przy jednoczesnym utrzymaniu jakości usługi prania realizowanej dzięki obecnie stosowanej technologii z użyciem tradycyjnych środków chemicznych. 3) Weryfikacja i optymalizacja opracowanych technologii w warunkach docelowych, dzięki włączeniu w proces badań końcowych użytkowników zasadniczej usługi pralniczej. Ich opinia zostanie zweryfikowana za pomocą ilościowych badań rynkowych, których wyniki zostaną zastosowane w docelowym rozwiązaniu.</p>	<p>Laundry Service sp. z o.o.</p>	<p>01.09.2016 - 31.12.2016</p>	<p>18 500,14</p>	<p>11 982,54</p>	<p>64,77%</p>
<p>Opracowanie innowacyjnej technologii do magazynowania i przetwarzania odpadów z przetwórstwa ziemniaczanego na</p>	<p>Projekt zakłada przygotowanie technologii biogazowej zdolnej do przetworzenia wycierki i soku ziemniaczanego pozostałych po produkcji skrobi i maltodekstryny. Celem głównym projektu jest przygotowanie rozwiązania technologicznego, które umożliwi zagospodarowanie przez cały rok znacznych ilości odpadów płynnych z przetwórstwa ziemniaczanego do stabilnej produkcji energii elektrycznej, cieplnej oraz środka poprawiającego właściwości gleby. Odpady dostępne są wyłącznie w okresie kampanii tj. sierpień – listopad. Zakres projektu obejmuje: 1. opracowanie rozwiązania technologicznego umożliwiającego zmagazynowanie na okres roku substratów w postaci wycierki i</p>	<p>BIO ALIANS TECHNOLOGIE sp. z o.o.</p>	<p>01.06.2016 - 31.12.2016</p>	<p>23 967,02</p>	<p>19 173,62</p>	<p>80,00%</p>

<p>energię elektryczną, energię ciepłą oraz środki poprawiający właściwości gleby</p>	<p>soku ziemniaczanego 2. opracowanie projektu technologiczno – budowlanego możliwych do zastosowania rozwiązań dedykowanych pod instalację opartą o odpady z przemysłu ziemniaczanego Grupa docelowa: przedsiębiorstwa produkujące skrobię ziemniaczaną, maltodekstryny, krochmal, które posiadają znaczące ilości odpadów, a jednocześnie zgłaszają duże zapotrzebowanie na energię. Etap projektu: Etap I – badanie laboratoryjne soków i wycierki ziemniaczanych celem określenia metody inhibicji procesu fermentacji oraz metody wzbudzenia procesu fermentacji w momencie zapotrzebowania na surowiec. Na tym etapie wykorzystane zostanie laboratorium biogazowe posiadające możliwości do przeprowadzenia fermentacji ciągłej. Etap kończy się przygotowaniem założeń do projektu rozwiązań technologicznych zapewniających stabilną pracę instalacji biogazowej opartej na surowcach odpadowych. Na tym etapie będą wykorzystywane badania laboratoryjne oraz symulacje komputerowe. Prace badawcze podparte będą literaturą specjalistyczną. Etap II – opracowanie koncepcji projektu wraz z projektem technologiczno – budowlanym Etap kończy się przygotowaniem projektu składającego się z opisowej technologii wykorzystania odpadów z przemysłu ziemniaczanego na cele energetyczne. Na tym etapie zastosowane zostanie projektowanie oraz symulacje komputerowe</p>					
<p>Opracowanie nowej technologii wytwarzania Olkitu budowlanego</p>	<p>Projekt przewiduje zakup usługi badawczej dotyczącej opracowania nowej- znacząco ulepszonej technologii produkcji Olkitu budowlanego bazującej na aktualnej recepturze. Bolid Sp. z o.o. jest firmą z wieloletnią tradycją- powstała w 1987r. Wiodącą działalnością firmy Bolid jest produkcja urządzeń chłodniczych i na tę właśnie branżę skoncentrowane były dotychczasowe siły rozwojowe (środki finansowe) firmy. Olkit został lekko w tyle, Firma nie dysponowała nakładami finansowymi pozwalającymi rozwijać równocześnie dwóch sektorów produkcyjnych. Olkit cieszył się i nadal cieszy dużym zainteresowaniem rynku. Jest jedynym w swoim rodzaju plastycznym materiałem uszczelniająco- izolującym o szerokim zastosowaniu oraz niskiej cenie. Produkcję Olkitu budowlanego Firma rozpoczęła około roku 1990 na podstawie technologii opracowanej przez jednego z ówczesnych wspólników Spółki, który jednocześnie był wykładowcą na wydziale chemii obecnego Uniwersytetu Technologiczno- Humanistycznego w Radomiu (dawniej Wyższej Szkoły Inżynierskiej). Po śmierci wspólnika w 2001r. produkcję Olkitu kontynuowano w oparciu o efekty jego wieloletniej pracy nad tym produktem. Po wielu latach jednak technologia produkcji zestarzała się znacząco. Wiele komponentów bazowych oryginalnej receptury nie jest już dostępnych a linia produkcyjna również powinna być dostosowana technologicznie pod aktualne możliwości surowcowe i ich reakcje między sobą. W Firmie Bolid niestety nie ma odpowiednio przygotowanej kadry do przeprowadzenia dogłębnych badań- analiz chemicznych oraz potrzebnego sprzętu do takich analiz- głównie spektrometrów oraz komór klimatycznych. Takie badania są również kosztowne i dotychczas nie było możliwości ich przeprowadzania w perspektywie realnej implementacji na produkt- dopiero możliwość skorzystania z pomocy unijnej na takie przedsięwzięcie otworzyła realne możliwości rozwoju Olkitu.</p>	<p>PPHU "BOLID" sp. z o.o.</p>	<p>01.10.2016 - 15.03.2018</p>	<p>34 728,21</p>	<p>23 962,47</p>	<p>69,00%</p>
<p>Opracowanie innowacyjnej instalacji do odzysku i recyklingu opakowań z tworzyw sztucznych po substancjach niebezpiecznych, szczególnie po środkach</p>	<p>Celem jest opracowanie innowacyjnej instalacji do odzysku i recyklingu opakowań z tworzyw sztucznych po substancjach niebezpiecznych, szczególnie po środkach ochrony roślin takich jak: opakowania po środkach ochrony roślin oraz opryskiwaczy rolniczych. Zakres projektu obejmuje opracowanie technologii, czyli stworzenie projektu instalacji rozdrabniania, mycia, suszenia, oraz granulacji opadów zanieczyszczonych substancjami niebezpiecznymi. Usługa projektowo-badawcza będzie polegała również na opracowaniu oczyszczenia biologicznego wód popłucznych, które będą wykorzystywane do neutralizacji uzyskiwanych odpadów (proces w obiegu zamkniętym). Elementem usługi badawczej jest również recenzja techniczna powstałego produktu (pełnowartościowego</p>	<p>EKO Harpoon-Recykling sp. z o.o.</p>	<p>01.07.2017 - 28.02.2018</p>	<p>34 272,84</p>	<p>23 819,62</p>	<p>69,50%</p>

ochrony roślin	tworzywa sztucznego) z odbiorcą końcowym – recyklerem. Usługa badawcza zostanie wykonana przez specjalistyczną jednostką naukową, która posiada doświadczenie i wiedzę na styku dziedzin ochrony środowiska, biotechnologii oraz nauk rolniczych. Grupę docelową stanowią recyklerzy surowców wtórnych, tj. przedsiębiorstwa zajmujące się odbiorem i przekazaniem do utylizacji surowca – jako użytkownicy. Z drugiej strony grupę docelową stanowią producenci wprowadzający na rynek środki niebezpieczne w postaci środków ochrony roślin – jako dostawcy. Cięży na nich bowiem ustawy obowiązek realizowania minimalnego poziomu odzysku i recyklingu opakowań po tychże środkach. Odzysk odpadów niebezpiecznych po środkach ochrony roślin jest niezwykle trudnym zagadnieniem. Proponowane rozwiązanie zrewolucjonizuje podejście do tego zagadnienie stanowiąc tym samym odpowiedź na dotychczasowe potrzeby rynku.					
Nowa Escinea - udoskonalenie suplementu diety	Projekt zakłada opracowanie technologii wytwarzania produktu Escinea w formie stałej tj. kapsułek lub tabletek, co stanowić będzie innowacyjność produktową wobec dotychczas dostępnej formy w postaci płynu. Escinea stanowi unikatowy produkt na rynku odchudzających suplementów diety, jest preparatem stanowiącym kombinację związków roślinnych pochodzących z kasztanowca (<i>Aesculus hippocastanum</i> L.) i aronii (<i>Aronia melanocarpa</i>). Płynna forma suplementu, jaka jest obecnie dostępna na rynku, jest formacją powstałą w wyniku prac badawczo-rozwojowych prowadzonych w latach 2013-14. Opracowanie technologii produkcji formy stałej preparatu jest trudniejsze ze względu na fizykochemiczne właściwości substancji aktywnych. Obecnie na rynku nie ma ani jednego preparatu stałego wytworzonego w oparciu o kompozycję substancji aktywnych zawartych w Escinei. Wytworzenie formy stałej preparatu pozwoli na uzyskanie przewagi rynkowej, gdyż dla wielu klientów kapsułki i tabletki będą wygodniejsze i bardziej praktyczne a jednocześnie produkt będzie tańszy w produkcji, łatwiejszy w dystrybucji i będzie miał dłuższy okres przydatności do spożycia.	ESCILAB sp. z o.o.	01.12.2016 - 30.04.2018	29 886,88	17 929,14	59,99%
Przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych w celu opracowania receptury kremu	Celem jest przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych w celu opracowania nowej receptury kremu zawierającej dwie substancje czynne colostrum oraz nanozłoto. Obecnie na rynku nie ma ani jednego preparatu zawierającego połączenie wspomnianych składników. Powstała substancja ma za zadanie naturalnie pobudzić starsze komórki skóry do szybszej regeneracji co spowoduje realny zanik zmarszczek. Dzięki wprowadzeniu innowacyjnego produktu na rynek Wnioskodawca widzi możliwość uzyskania przewagi na rynku kremów przeciwzmarszczkowych. W tym celu konieczne jest przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych dzięki którym możliwe będzie ustalenie optymalnego stężenia obu substancji tak aby receptura miała najkorzystniejsze działanie W związku z tym w ramach projektu przewidziano zakup usługi badawczej od Wykonawcy wyłonionego zgodnie z regulaminem konkursu. W ramach umowy Wykonawca: 1. opracuje recepturę kremu 2. wyprodukuje masę testową 3. wykona ocenę bezpieczeństwa produktu 4. przetestuje masę testową na grupie kobiet w wieku 40+ 5. wprowadzi modyfikację od receptury zgodnie z wynikiem testu 6. ponownie dokona procesu testowania na grupie kobiet w wieku 40+ 7. opracuje opakowanie, które umożliwi prawidłowe przechowywanie kremu oraz przygotowuje partię próbną 20 sztuk.	"GENOSCOPE" sp. z o.o. S.K.	01.08.2017 - 31.07.2018	28 760,43	18 691,40	64,99%
Autorski prototyp systemu monitorowania stanu cieków wód lokalnych	Inwestycja polega na zleceniu przeprowadzenia prac badawczych podmiotowi posiadającego status Jednostki Naukowo Badawczej mających na celu przygotowanie zaawansowanej wirtualnej platformy dzięki dedykowanej Jednostkom Samorządu Terytorialnego, dzięki którym możliwe było by monitorowanie i zarządzania retencjonowaniem wód na poziomie lokalnym. Ww. rozwiązanie dostępne są jedynie na poziomie krajowym, dlatego stworzenie prototypu systemu dedykowanego lokalnym zasobom wodnym będzie pierwszym tego typu rozwiązaniem w kraju. Opracowane algorytmy pozwolą na badanie stanu rowów melioracyjnych i cieków wodnych z podaniem bieżącej	Artur Rutyna Art-San-Eko Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Projektowe	01.01.2017 - 30.06.2017	31 955,71	23 966,78	75,00%

	<p>informacji nt. poziomów wód w poszczególnych gałęziach infrastruktury melioracyjnej z uwzględnieniem nadmiarów i niedoborów. Działania w zakresie retencji wodnej są działaniami kompleksowymi i wymagają współpracy specjalistów, m.in. hydrotechników, ichtiologów, leśników, botaników i zoologów. Jedynie ich wspólne działania mogą dać szansę na właściwe gospodarowanie terenami zlewni oraz zwiększanie różnorodności biologicznej. Taką szansę da po raz pierwszy budowany prototyp aplikacji która będzie agregować poszczególne dane i na ich podstawie umożliwi zbieranie i analizę danych z regionu i ocenę zagrożeń związanych z niedoborem lub nadmiarem wód w ciekach wodnych. Przedsięwzięcie wpisuje się w Inteligentne Specjalizacje dla Woj. Maz. oraz wspiera obszary zidentyfikowane jako kluczowe dla rozwoju regionu. Firma posiada swój dział na terenach wiejskich (na podstawie kryt. Merytorycznych - DUCHNICE).</p>					
<p>Innowacyjna seria dermokosmetyków z naturalnymi bio-chromoforami (fotoaktywatory barwowe) aktywowanymi laserem niskoenergetycznym, przeznaczono do redukcji dysproporcji kolorytu skóry- dla fototypów I-VI</p>	<p>Celem Projektu jest opracowanie serii 61 innowacyjnych w skali międzynarodowej profesjonalnych dermokosmetyków dedykowanych dla osób dorosłych dotkniętych zaburzeniami pigmentacyjnymi skóry o różnej etiologii. Preparaty będą zawierały bio-chromofory (aktywne składniki chromoczułe na określone długości światła laserowego) i przeznaczone są do zabiegów w gabinetach kosmetycznych i medycyny estetycznej oraz do użytku domowego w celu redukcji przebarwień i innych zaburzeń pigmentacyjnych skóry. Dla opracowania serii dermokosmetyków wytypowano takie grupy problemów: vitiligo (bielactwo nabyte), przebarwienia wywołane przez fotouszkodzenia dla fototypów I-IV i V-VI, przebarwienia wiekowe, przebarwienia potrądzikowe oraz przebarwienia pozapalne powstałe na tle rozstępów. Grupy tych problemów przeanalizowano pod kątem uzyskiwanej niewielkiej skuteczności działania dostępnych obecnie dermokuracji. Silny efekt synergii działania bio-chromoforów i magneto-LED-lasera emitującego określoną, odpowiednio dobraną długość światła pozwoli uzyskać znacząco wyższą skuteczność danej terapii – tzn. minimum 3-krotnie wyższą i osiągnięcie zakładanych efektów dermoestetycznych. Projekt będzie realizowany w oparciu o zakupione dokumentacje wyników badań będących na V stopniu gotowości technologicznej, natomiast ostateczna technologia odpowiadająca IX stopniowi gotowości technologicznej zostanie opracowana i przetestowana w symulowanych warunkach operacyjnych. Przewidujemy dwa zadania w badaniach przemysłowych i dwa zadania w pracach rozwojowych, projekt zakończy się na etapie pierwszej produkcji. Projekt będzie realizowany przy współudziale końcowych użytkowników. Realizacja projektu przyniesie dalszy rozwój firmy, wzrost sprzedaży (kraj i eksport), dalszy rozwój działu B+R, wzrost konkurencyjności i absorpcji innowacyjnych technologii.</p>	<p>PROF.COSMETICA sp. z o.o.</p>	<p>01.01.2017 - 31.05.2018</p>	<p>838 050,04</p>	<p>616 501,03</p>	<p>73,56%</p>
<p>Opracowanie metod kompleksowej analizy zawartości w produktach zielarskich zanieczyszczeń biologicznych i chemicznych stanowiących zagrożenie dla zdrowia konsumentów</p>	<p>Popularność produktów zielarskich intensywnie rośnie w wyniku starzenia się społeczeństwa, wzrostu zainteresowania zdrowym stylem życia i mody na produkty pochodzenia naturalnego. Jakość produktów zielarskich pochodzących z produkcji rodzimej oraz importu nie gwarantuje bezpieczeństwa konsumentom. Badania naukowe ziół przyprawowych i leczniczych wykazały zanieczyszczenia patogennymi mikroorganizmami i jajami niebezpiecznych pasożytów oraz kumulację metali ciężkich. Sprawdzanie czystości mieszanek ziołowych, herbatek owocowych, ziołowych i funkcjonalnych, ziół przyprawowych oraz suplementów diety przed wprowadzeniem ich na rynek nie jest obligatoryjne. Celem projektu jest opracowanie własnych metod kompleksowej analizy czystości produktów zielarskich pod względem obecności w nich pasożytów (tasiemców, nicieni, przywr), patogennych mikroorganizmów (bakterii i grzybów), mikotoksyn, pestycydów, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), polichlorowanych bifenili (PCB), dioksyn oraz metali ciężkich, stanowiących poważne zagrożenie dla zdrowia i życia konsumentów. Badania pozwolą na poszerzenie dotychczasowej działalności BIOMIBO o wykonywanie usług dla grupy docelowej złożonej z klientów</p>	<p>BIOMIBO Boguś Mieczysława</p>	<p>01.10.2016 - 30.09.2018</p>	<p>1 055 148,12</p>	<p>834 680,28</p>	<p>79,11%</p>

	<p>biznesowych (producentów, sprzedawców, importerów produktów zielarskich), jak również osób fizycznych (tzw. świadomych konsumentów). Etapy projektu i sposoby realizacji: 1. opracowanie metod izolacji z produktów zielarskich oraz identyfikacji gatunkowej bakterii, grzybów i pasożytów, 2. zbadanie wpływu wszystkich dostępnych komercyjnie mikotoksyn na komórki ludzkie in vitro, 3. opracowanie własnych i zaadaptowanie istniejących metod ekstrakcji i oznaczania mikotoksyn, pestycydów, WWA, PCB, dioksyn do produktów zielarskich, 4. opracowanie metod mineralizacji próbek i oznaczania zawartości metali ciężkich w produktach zielarskich, 5. stworzenie testu diagnostycznego do wykrywania w żywności DNA pasożytów (prace nowatorskie w skali światowej).</p>					
<p>Opracowanie innowacyjnego ekstraktu z grejpfruta</p>	<p>Celem jest opracowanie nowych w skali świata, innowacyjnych produktów w postaci suplementu diety, kleju do protez oraz spreju do gardła. Produkty te będą charakteryzowały się zwiększoną zawartością bioflawonoidów, właściwościami mikrobiologicznymi, większą siłą antyoksydacyjną, niż produkty konkurencyjne funkcjonujące na rynku do tej pory. Dodatkowymi celami projektu jest zwiększenie personelu badawczego w Spółce, promowanie oszczędności energii, a co za tym idzie niskoemisyjności i efektywnego wykorzystania zasobów naturalnych poprzez zastosowanie technologii produkcji charakteryzującej się niskim zużyciem energii oraz wody. Wynikiem realizacji projektu będzie także zgłoszenie patentowe wynalazku. Projekt składa się z 3 zadań badawczych, w tym dotyczących opracowania nowego, bogatego w bioflawonoidy ekstraktu z grejpfruta, opracowanie 3 receptur produktów oraz przebadania prototypów tych produktów, także w oparciu o metody projektowania zorientowanego na użytkownika produkcji poprzez ich udział w testowaniu, opiniowaniu, identyfikacji potrzeb w zakresie nowego prototypu wyrobu. W celu realizacji projektu Spółka zamierza leasingować środki trwałe w liczbie 9 sztuk, które są niezbędne dla przeprowadzenia prac badawczych oraz materiały do prowadzenia badań. Część prac zostanie zlecona na zewnątrz. W pracach badawczych będą brały 4 osoby (w tym jedna, która zostanie dopiero zatrudniona na potrzeby projektu i będzie pełnił rolę kierownika projektu). Nad przebiegiem prac będzie czuwał Komitet Sterujący, w skład którego wejdą osoby posiadające bardzo duże doświadczenie w zarządzaniu projektami i duże doświadczenie w branży. Dodatkowym rezultatem projektu będzie także stworzenie praktyk absolwenckich dla 2 osób. Efektem finalnym projektu będzie opracowanie trzech nowych, innowacyjnych produktów, które zostaną wprowadzone wyłącznie do własnej działalności gospodarczej Wnioskodawcy poprzez rozpoczęcie produkcji na bazie uzyskanych wyników.</p>	<p>Cintamani Poland Majewscy i Koć S. J.</p>	<p>07.06.2016 - 30.09.2018</p>	<p>333 125,43</p>	<p>222 171,07</p>	<p>66,69%</p>
<p>Opracowanie w trakcie zaawansowanych prac badawczo-rozwojowych nowatorskiej technologii produkcji inteligentnych nawozów mineralnych wieloskładnikowych na bazie odpadowego siarczanu wapnia z instalacji IOS-Instalacji Odsiarczania Spalin</p>	<p>Wnioskodawca przeprowadzi prace rozwojowe (badania B+R w zakresie opracowania innowacyjnego nawozu granulowanego wytwarzanego na podstawie gipsu z instalacji odsiarczania spalin), które zostaną zakończone na tzw. pierwszej produkcji. Wnioskodawca przeprowadzi wszystkie prace samodzielnie a efekt prac zakończy się VI poziomem gotowości technologicznej (Technologia zademonstrowana w środowisku zbliżonym do rzeczywistego). Opracowana technologia zostanie wdrożona do działalności gospodarczej, którą prowadzi Wnioskodawca. Projekt przyczyni się do rozwoju sektora chemicznego i rolno-spożywczego oraz biotechnologii. Projekt jest zgodny z więcej niż 3 obszarami inteligentnych specjalizacji województwa mazowieckiego. W ramach realizacji Wnioskodawca będzie współpracował ze sferą B+R - Politechniką Łódzką i Instytutem Obróbki Plastycznej. Wnioskodawca jest członkiem regionalnego klastra kluczowego - Mazowiecki Klaster Chemiczny. Wnioskodawca ocenił ryzyka oraz opracował sposoby ich minimalizacji w projekcie. Projekt będzie realizowany zgodnie z zasadą projektowania zorientowanego na użytkownika. Wnioskodawca zorganizuje staże lub praktyki absolwenckie w ramach projektu. Zakładana do</p>	<p>NOVA-GIPS S.A.</p>	<p>01.10.2016 - 30.06.2018</p>	<p>1 175 582,40</p>	<p>592 033,36</p>	<p>50,36%</p>

	<p>wdrożenia technologia jest odpowiedzią na zapotrzebowanie rynkowe na rezultaty projektu. Wnioskodawca zatrudni osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie prac B+R oraz personel administracyjny projektu zgodnie z zasadą równości szans i niedyskryminacji. Opracowana technologia będzie zgodna z zasadą zrównoważonego rozwoju poprzez promowanie niskoemisyjności, oszczędności energii i efektywnego wykorzystania zasobów naturalnych. Wnioskodawca posiada siedzibę w Płocku tj na terenie województwa mazowieckiego, co gwarantuje efektywne wykorzystywanie środków na rzecz rozwoju prac B+R na Mazowszu. Na terenie Mazowsza będzie biuro projektowe, w którym będzie przechowywana dokumentacja. .</p>					
<p>Opracowanie technologii otrzymywania substancji chelatujących jony chromu i kobaltu, opartej na syntezie aktywnych biopolimerów</p>	<p>Celem jest pozyskanie kompleksowej wiedzy o najaktywniejszych pochodnych chitozanu oraz ich właściwościach, z przeznaczeniem wykorzystania wyselekcjonowanych substancji w branży kosmetycznej jako środek aktywny w prewencyjnych dermokosmetykach antyalergicznym na chrom czy kobalt. Alergia na metale w tym chrom i kobalt jest najczęstszym uczuleniem kontaktowym w krajach rozwiniętych. Według raportów Eurostat i Eurogip straty z powodu zawodowych chorób skóry wynoszą ok. 3 miliony dni roboczych, a koszty sięgają 600 milionów € rocznie (http://ec.europa.eu/environment/chemicals/reach/pdf/reach.pdf). W UE choroby skóry znajdują się na drugim miejscu wśród chorób zawodowych. Chrom i kobalt uczulają na tyle często, że ich stężenie w wielu wyrobach regulują przepisy UE. Alergia na kobalt jest natomiast współistniejąca dla osób uczulonych na chrom. Wg WebMD Health Foundation alergię na te metale to najpowszechniej występujące alergię kontaktowe, gdyż jako składniki wielu stopów, znajdują się wielu narzędziach oraz przedmiotach (biżuteria, zegarki, oprawki okularów, metalowe elementy odzieży, monety, sztućce, klamki, itp), cemencie, skórce garbowanej. Szacuje się, że ok. 15 milionów osób w UE jest uczulona na chrom i kobalt (na alergię na chrom cierpi ponad odpowiednio 3% populacji krajów UE-28 - (Garg et al., Br J Dermatol, 2013, 169, 854), a uczulenie na kobalt jest współistniejące. Nie opracowano do tej pory żadnej aktywnej substancji aktywnej chelatującej jony chromu i kobaltu na potrzeby branży dermokosmetycznej. W odniesieniu do samego schorzenia nie opracowano żadnej metody kompleksowego leczenia uczulenia na te metale, a w leczeniu profilaktycznym nie są wykorzystywane środki barierowe z substancjami aktywnymi. W ramach prac B+R weryfikacji poddana zostanie trafność i skuteczność doboru substancji aktywnych przeciw objawom alergii na chrom i kobalt oraz potwierdzenie ich efektywności.</p>	<p>KF NiccolumSp. z o.o.</p>	<p>01.10.2016 - 30.06.2018</p>	<p>477 000,19</p>	<p>289 178,30</p>	<p>60,62%</p>
<p>Opracowanie receptur i technologii wytwarzania innowacyjnych kosmetyków oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia SENIOR-KOMFORT w oparciu prace B+R</p>	<p>Projekt zakłada przeprowadzenie prac badawczo rozwojowych, których efektem będzie opracowanie wiedzy pozwalającej na wytworzenie dwóch innowacyjnych grup produktowych, specjalnie sprofilowanych dla osób w podeszłym wieku. Zaplanowane zadania dotyczą wytworzenia receptur (formulacji) i technologii wytwarzania : po pierwsze kosmetyków do pielęgnacji osób starszych zwiększających komfort życia w sferze fizycznej, po drugie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia poprawiających pamięć, koncentrację, kojarzenie, samopoczucie czyli komfort życia w sferze psychicznej. Innowacja, która będzie efektem projektu wynikać będzie z zastosowania nowych formuł recepturowych profilujących działania kosmetyków i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia na dolegliwości, które stanowią największe uciążliwości związane z wiekiem a na które obecnie rynek nie oferuje produktów spełniających oczekiwania seniorów. Pierwszy zakres prac B+R skoncentrowany będzie na wyborze składników aktywnych, konserwujących, systemu dostarczania substancji aktywnej, a zatem opracowaniu receptur kosmetyków, zakończone stworzeniem specyfikacji fizyko-chemicznej i mikrobiologicznej nowego produktu. Przeprowadzone zostaną badania fizyko-chemiczne zawierające ocenę organoleptyczną, stabilność, ocenę PH. Przeprowadzone</p>	<p>GEMI Przedsiębiorstwo Produkcji Farmaceutycznej Nowakowski Grzegorz</p>	<p>10.06.2016 - 30.09.2018</p>	<p>414 310,18</p>	<p>309 498,32</p>	<p>74,70%</p>

	<p>zostaną również niezbędne badania mikrobiologiczne oraz dermatologiczne. Drugi zakres prac badawczych ukierunkowany będzie na opracowanie składu recepturowego uwzględniającego potrzeby grupy docelowej, badanie właściwej postaci leku, badania stabilności, skuteczności działania. Efekty projektu będą komplementarnym rozwiązaniem istotnych potrzeb seniorów. Proces badawczy uwzględniał będzie ścisłą współpracę z jednostkami naukowymi oraz użytkownikami docelowymi. Wszystkie działania przeprowadzone będą zgodnie z obowiązującym prawem farmaceutycznym, ustawią o bezpieczeństwie żywności i żywienia, oraz innymi właściwymi przepisami tworzącymi ramy prawne dla planowanych działań.</p>					
<p>Opracowanie innowacyjnych metod stabilizacji oraz nowych formułacji barwników naturalnych i żywności barwiącej dla przemysłu spożywczego</p>	<p>Wnioskodawca zamierza przeprowadzić kompleksowe prace badawczo-rozwojowe nad poprawą stabilności oferowanych przez siebie, na rynku krajowym i zagranicznym, w celu poszerzenia swojej oferty o produkty umożliwiające zastosowanie w nowych aplikacjach. Efektem realizacji projektu będzie opracowanie nowych formułacji i docelowo wdrożenie na rynek docelowy przez firmę BART, poprzez uruchomienie produkcji, znacząco udoskonalonych innowacyjnych barwników naturalnych i żywności barwiącej o wyższych parametrach jakościowych, których podstawa będą naturalne surowce barwiące z grupy karotenoidów, kurkuminoidów, antocyjanów oraz węgiel pochodzenia roślinnego. Realizacja projektu planowana jest w okresie 01.09.2016r. - 31.08.2018 r. w siedzibie firmy BART w Słupnie koło Warszawy. Założenia przedmiotowego projektu są zgodne z priorytetowymi kierunkami badań określonymi dla obszarów inteligentnej specjalizacji województwa przede wszystkim z obszaru specjalizacji „bezpieczna żywność” oraz „wysoka jakość życia”. Realizacja projektu przyczyni się do rozwoju sektorów gospodarki tj. sektor chemiczny i rolno-spożywczy, technologii wiodących – nanotechnologii oraz procesów usługowych w obszarze usług B+R, zidentyfikowanych jako kluczowe dla rozwoju regionu Mazowsza. Sposób realizacji projektu oraz jego rezultaty zapewniają wybór rozwiązań mających pozytywny wpływ na politykę zrównoważonego rozwoju. Wnioskodawca przewiduje współpracę z jednostkami naukowymi na zasadzie podwykonawstwa: Wydziałem Chemii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Wydziałem Nauk o Żywności Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego.</p>	<p>BART sp. z o.o. S.K.</p>	<p>01.09.2016 - 30.09.2018</p>	<p>320 672,01</p>	<p>220 854,72</p>	<p>68,87%</p>
<p>Autorska gama produktów dedykowanych sektorowi energii odnawialnej</p>	<p>Celem projektu jest wzrost potencjału badawczego przedsiębiorstwa poprzez przeprowadzenie we współpracy z Jednostką Naukową prac przemysłowo-rozwojowe, rezultatem których będzie opracowanie autorskiej gamy produktów dedykowanych sektorowi energii odnawialnej. W wyniku prowadzonych prac zostaną opracowane gotowe zestawy hydrozespołów, które będą mogły być wykorzystane w ramach tzw. małej retencji (Mała Energetyka Wodna). Aktualnie wnioskodawca posiada podpisaną umowę o współpracy z Politechniką Warszawską w ramach której ww. Jednostka będzie wspierała od strony merytorycznej przebieg poszczególnych etapów. Projekt stanowi odpowiedź na aktualny stan wykorzystania zasobów wodnych naszego kraju, które ze względu na brak odpowiednich warunków naturalnych nie sprzyjają rozwojowi hydroenergetyki. Wynika to z nizinnego charakteru naszego kraju, niewielkiego spadku rzek, umiarkowanych opadów oraz budowy geologicznej. Przeprowadzona diagnoza rynku wykazała, że istniejące rozwiązania związane z turbinami wodnymi dedykowane są głównie do dużych spadów (min. pow. 3 m), dlatego ich zastosowanie w wielu miejscach w kraju jest utrudnione. Dzięki przeprowadzonym pracom, które zakończą się opatentowaniem rozwiązania oraz jego komercjalizacją poprzez wdrożenie do produkcji zostaną stworzone optymalne warunki oraz możliwości wykorzystanie naturalnych rezerw dla rozwoju energetyki wodnej, a tym samym przyczyni się do stworzenia nowej niszy rynkowej, która będzie identyfikowana stricte z woj. mazowieckim. Wdrożone wyniki prac wyznaczą nowe priorytetowe</p>	<p>Artur Rutyna ART-SAN-EKO Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Projektowe</p>	<p>01.06.2017 - 31.01.2019</p>	<p>300 546,45</p>	<p>214 172,56</p>	<p>71,26%</p>

	kierunki badań, które będą zgodne z Inteligentnymi Specjalizacjami dla woj. mazowieckiego (rozwiązania konstrukcyjne optymalizujące możliwości pozyskiwania energii - rozwój nisko spadowych elektrowni wodnych zarówno w Polsce jak i Europie w miejscach które dziś są niedostępne dla tradycyjnych turbin).					
Poddziałanie 3.1.2 Rozwój MŚP						
Fundusz Wspierania Innowacji Sekwencja szansą na wsparcie początkowej fazy rozwoju przedsiębiorstw	Projekt polega na podniesieniu konkurencyjności sektora MSP poprzez udzielanie specjalistycznego doradztwa. Sekwencja Sp. z o.o. jako akredytowany IOB, posiada doświadczenie i wiedzę, która pozwoli świadczyć szereg usług doradczych podmiotom sektora mikro, małych średnich przedsiębiorstw. Grupą docelową, która weźmie udział w projekcie i stanowić będą podmioty, które znajdują się we wczesnej fazie rozwoju tj. do 24 miesięcy z woj. mazowieckiego. Dodatkowo firmy te będą posiadały potencjał technologiczny, który przełoży się na wdrożenie innowacji technologicznej w działalności. Faza początkowa każdej działalności jest kluczową w rozwoju firmy. To w tym etapie podejmowane są decyzje dotyczące podstawowych celów funkcjonowania firmy, określona zostaje koncepcja prowadzonego biznesu. Faza startowa ma strategiczne znaczenie dla dalszych etapów rozwoju i wzrostu przedsiębiorstwa. W tym właśnie okresie kluczowe jest podjęcie odpowiednich kroków dla dalszego rozwoju i wdrażania innowacji w organizacji. Na tym etapie firma będzie mogła skorzystać ze specjalistycznego doradztwa IOB –Sekwencji, w zakresie usług z następujących grup tematycznych: informacyjne, doradztwo ogólne, doradztwo finansowe i księgowo, doradztwo prawne, doradztwo techniczno- administracyjne. W projekcie zakłada się wsparcie specjalistyczne minimum 35 podmiotów znajdujących się we wczesnej fazie rozwoju. Projekt podzielono na 5 etapów. W Zad. 1 opracowano strategię biznesową, w której dogłębnie przeanalizowano rynek, konkurencyjne usługi oraz przedstawiono szczegółowo koncepcję projektu. W Zad. 2 nastąpi szczegółowe opracowanie metodologii prowadzenia projektu, modyfikacja systemu IT wspierającego pozyskanie uczestników i prowadzenie projektów, oraz opracowana zostanie strona www projektu. . Zad.3 to rozpoczęcie świadczenia usług. Zadanie 4 oraz 5 skupi się na dogłębnej realizacji usług u wyselekcjonowanych podmiotów oraz ewaluacji projektów.	SEKWENCJA sp. z o.o.	01.02.2017 - 30.09.2018	688 664,88	550 931,90	80,00%
Akcelerator BioTechMed: wsparcie początkowej fazy rozwoju przedsiębiorstw technologicznych w Mazowieckim Klastrze BioTechMed	Celem projektu jest wsparcie w ramach procesu akceleracji i inkubacji 35 przedsiębiorstw technologicznych z branży bio-tech-med z terenu Województwa Mazowieckiego, będących na wczesnym etapie rozwoju, tj. do 24 miesięcy od momentu rejestracji. Spółka BTM Innovations (Wnioskodawca) jako akredytowana na Mazowszu Instytucja Otoczenia Biznesu dostarczy uczestnikom projektu wysokiej jakości, specjalistyczne i dostosowane do indywidualnych potrzeb usługi doradcze, świadczone przez doświadczonych ekspertów biznesowych. W ramach projektu realizowane będą również intensywne programy akceleracyjne i szkolenia. BTM Innovations będzie realizować projekt według autorskiej koncepcji Bridge To Market (B2M) opartej na modelu 4S - skala, struktura, specjalisci, synergia. Szczegółowy opis metodologii B2M zamieszczono w dalszej części wniosku w punkcie C2 oraz w załączonym do wniosku Biznesplanie. Niniejszy projekt realizowany będzie w partnerstwie z Centrum Zarządzania Innowacjami i Transferem Technologii Politechniki Warszawskiej (dalej we wniosku CZliTT PW) oraz ze Związkiem Pracodawców Klastry Polskie (dalej we wniosku ZPKP), co pozwoli dotrzeć z ofertą wsparcia do szerokiego grona MŚP, zarówno tych zrzeszonych w kilkudziesięciu polskich klastrach, jak również tych wywodzących się ze środowiska akademickiego. Partnerzy projektu będą mieli znaczącą rolę w rozpowszechnianiu informacji o projekcie, a także w naborze i wstępnej ewaluacji technologiczno-biznesowej zgłoszonych MŚP. Projekt obejmować będzie również wsparcie infrastrukturalne w postaci dostępu dla 15 wybranych	BTM INNOVATIONS sp. z o.o.	01.01.2017 - 30.09.2018	748 825,62	599 060,49	80,00%

	<i>MŚP do infrastruktury CZliTT PW - pomieszczeń biurowych i coworkingowych, sal konferencyjnych i szkoleniowych, prototypowni, laboratoriów focusowych, itp. Przedsiębiorcy, którzy zdecydują się skorzystać z infrastruktury CZliTT PW w rozwiązywaniu codziennych problemów i wyzwań korzystac będą ze wsparcia dedykowanych specjalistów i ekspertów biznesowych z Inkubatora Innowacyjności Politechniki Warszawskiej I.</i>					
<i>NANOPERFUMY - wdrożenie innowacyjnego produktu na rynkach Iranu i ZEA</i>	<i>Przedmiotem projektu jest wsparcie doradcze FINEA Sp. z o.o. w zakresie wprowadzenia na rynek nowego produktu i zwiększenia skali działalności eksportowej przedsiębiorstwa. W wyniku realizacji projektu Wnioskodawca uzyska zdolność do wprowadzenia na rynki Iranu i Zjednoczonych Emiratów Arabskich innowacyjnego w skali globalnej produktu – NANOPERFUM. Usługi doradcze będą świadczone przez akredytowaną Instytucję Ocenienia Biznesu – Stowarzyszenie Rozwoju Aktywności Społecznej „TRIADA”. FINEA nie dysponuje kompetencjami do samodzielnej realizacji prac przewidzianych w ramach projektu stąd konieczność zlecenia ich w całości wyspecjalizowanemu podmiotowi. Zakres usług przewidzianych w ramach projektu obejmuje: 1.Badanie i analiza rynku wyrobów kosmetycznych w Iranie i ZEA – doradztwo specjalistyczne związane z planowanym wprowadzeniem nowego produktu lub usługi i rozszerzeniem działalności na nowe rynki. 2.Opracowanie strategii rozwoju na rynkach objętych badaniem – doradztwo dotyczące opracowania strategii rozwoju przedsiębiorstwa, w szczególności w oparciu o nowe technologie. Projekt będzie realizowany w okresie 6 miesięcy od 1 września 2017 roku do 28 lutego 2018r. Efektem realizacji projektu będzie wzrost konkurencyjności mikroprzedsiębiorstwa, zwiększenie jego innowacyjności i skali jego działalności eksportowej poprzez wejście na rynki Iranu i ZEA.</i>	<i>FINEA sp. z o.o.</i>	<i>01.09.2017 - 28.02.2018</i>	<i>33 074,49</i>	<i>25 731,95</i>	<i>77,80%</i>
Poddziałanie 3.2.2 Internacjonalizacja przedsiębiorstw						
<i>Rozwój działalności eksportowej Jar Aromaty Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa szansą na zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstwa oraz gospodarki regionu mazowieckiego</i>	<i>Przedmiotem projektu jest realizacja zadań, które przyczynią się do rozwoju działalności eksportowej Wnioskodawcy. Aby to osiągnąć koniecznym jest wyjazd na misje gospodarcze. Wnioskodawca zamierza wziąć udział w 3 misjach gospodarczych do Iranu. Kolejnym elementem jest trzykrotne wzięcie udziału w zagranicznych imprezach targowo-wystawienniczych organizowanych w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Dodatkowo Wnioskodawca weźmie udział w targach odbywających się w Niemczech, które są targami międzynarodowymi, zaś obecność jego jest obowiązkowa ze względu na obecność arabskich producentów. Ważnym elementem projektu jest certyfikacja Halal, która potwierdza zgodność z wymaganiami dotyczącymi produkcji, pakowania i przechowywania produktów. Wskazane wyżej działania przyczynią się do rozpoznania rynków przez Wnioskodawcę, zwiększenia umiędzynarodowienia jego działalności oraz wzrostu przychodów z działalności eksportowej. Firma jest znaczącym na rynku przedsiębiorstwem produkcyjno-handlowym w zakresie aromatów, barwników i dodatków spożywczych. Posiada szeroką ofertę oraz samodzielnie opracowuje receptury swoich wyrobów. Własna analiza rynków docelowych pokazuje, że Wnioskodawca jest w posiadaniu produktów, które mogą konkurować na rynkach zagranicznych, konieczne jest jednak pozyskanie partnerów. Firma zdecydowała się na rozwój działalności eksportowej, ponieważ chce się rozwijać i budować międzynarodową markę, przyczyniając się przy tym do rozpoznawalności Polski za granicą. Misja firmy przewiduje jej rozwój właśnie poprzez eksport. Przygotowana strategia biznesowa w zakresie umiędzynarodowienia działalności potwierdza, że rynki ZEA i Iranu są rynkami, które dadzą duże możliwości rozwojowe. Zrealizowane zadania (misje gospodarcze, targi i certyfikacja) przyczynią się do pozyskania partnerów zagranicznych. Opracowanie koncepcji wizerunku pozwoli na zwiększenie rozpoznawalności Firmy na rynkach zagranicznych. Wszystko to spowoduje zwiększenie przychodów z eksportu.</i>	<i>JAR AROMATY sp. z o.o. S.K.</i>	<i>01.03.2016 - 31.12.2018</i>	<i>59 678,00</i>	<i>29 839,00</i>	<i>50,00%</i>

<p>Wzrost potencjału eksportowego firmy Laboratorium Kosmetyczne AVA Larysa Dysput - Goławska poprzez udział w międzynarodowych targach branżowych</p>	<p>Projekt polega na wzroście potencjału eksportowego na rynki Europy, Azji i Półwyspu Arabskiego. Celem głównym jest wzrost konkurencyjności firmy na rynku zagranicznym. Szczególnie potrzebne jest wnioskodawcy zwiększenie „ekspansji” swoich produktów na rynki zagraniczne, do takich krajów jak Zjednoczone Emiraty Arabskie, Chiny oraz kraje Unii Europejskiej. Cel ten zostanie osiągnięty przez udział w międzynarodowych imprezach wystawienniczych w roli wystawcy. Dotychczasowa sprzedaż zagraniczna odbywała się poprzez nawiązywanie współpracy z kontrahentami pozyskiwanymi poprzez udział w targach międzynarodowych, gdzie firma AVA może w pełni zaprezentować swoją szeroką gamę produktów. Laboratorium Kosmetyczne AVA jest pierwszą polską firmą, która zdobyła licencję na produkcję kosmetyków ekologicznych i certyfikaty jakości ECOCERT potwierdzające ich naturalność i organiczność.</p>	<p>"Larysa Dysput-Goławska Laboratorium Kosmetyczne "AVA"</p>	<p>01.07.2016 - 31.05.2018</p>	<p>192 694,85</p>	<p>95 628,42</p>	<p>49,63%</p>
Działanie 3.3 Innowacje w MŚP						
<p>Rozwój potencjału przedsiębiorstwa Uniplast poprzez wprowadzenie na rynek nowych i znacząco udoskonalonych folii przemysłowych opracowanych w wyniku przeprowadzonych samodzielnie prac badawczo - rozwojowych</p>	<p>Przedmiot projektu dotyczy wprowadzenia na rynek pięciu nowych i trzech znacząco ulepszonych produktów, poprzez wdrożenie wyników prac B+R, przeprowadzonych samodzielnie przez Uniplast, która od ponad 20 lat prowadzi działalność w woj. mazowieckim. Uniplast jest producentem bardzo zaawansowanych technologicznie folii produkowanych na bazie polietylenów metalocenowych wytwarzanych metodą co-extruzji w postaci taśmy termokurczliwej, worków foliowych, kapturew oraz kolorowych nadruków fleksograficznych. Głównymi odbiorcami będzie szeroko rozumiana branża przemysłowa, ponieważ produkowane folie posłużą do przemysłowego pakowania m.in. materiałów budowlanych, art. spożywczych, mebli, itp. W ramach inwestycji nastąpi także zasadnicza zmiana procesu produkcyjnego w wyniku wdrożenia prac B+R. Projekt prowadzić będzie do wzrostu poziomu innowacyjności, konkurencyjności i aktywności, w tym także wzrostu zatrudnienia (6 etatów). Rezultat projektu jest zgodny z priorytetowymi kierunkami określonymi dla obszarów inteligentnej specjalizacji woj. mazowieckiego, a inwestycja będzie realizowana przy wsparciu finansowym z UE (z wkładem własnym przekraczającym wymagane minimum) poprzez wsparcie 2 zadań projektowych przy pełnym zorientowaniu użytkowników końcowych. W ramach zadań zaplanowano zakup środków trwałych, które także wykorzystane zostaną do wsparcia szkoleń praktycznych młodzieży i osób dorosłych, tj.: 1. Linii trzywarstwowej (1 szt.) do wytwarzania innowacyjnych folii 3-warstwowych 2. Konstrukcji (wraz z jej montażem) dedykowana do zakupionej linii (1 szt.) Zaplanowane i szczegółowo opisane w biznes planie działania podejmowane w ramach przedmiotowej inwestycji przekładają się bezpośrednio na ograniczenia negatywnych skutków środowiskowych. A istotną wartością dodaną dla projektu stanowić będzie wsparcie merytoryczne, jakie będzie świadczone podczas wprowadzania udoskonalonych produktów do produkcji i na rynek przez Instytut Inżynierii Materia.</p>	<p>ZTS UNIPLAST sp. z o.o. S.K.</p>	<p>06.02.2017 - 30.09.2018</p>	<p>1 737 609,05</p>	<p>483 055,32</p>	<p>27,80%</p>

<p>Wzrost konkurencyjności Laundry Service Sp. z o.o. poprzez komercjalizację wyników prac badawczo-rozwojowych we własnej działalności gospodarczej</p>	<p>Celem projektu będzie wprowadzenie na rynek nowej usługi pralniczej poprzez wdrożenie w działalności wnioskodawcy wyników prac B+R uzyskanych w komplementarnym projekcie realizowanym w ramach Działania 1.2 RPO WM pt. "Opracowanie innowacyjnego rozwiązania dla przemysłu pralniczego w oparciu o właściwości nanowody". Wdrożenie realizowane będzie poprzez zakup, instalację aktywów trwałych obejmujących: urządzenie do produkcji nanowody, elementy linii pralniczej: taśmę załadunkową, tunel pralniczy i wirówkę oraz infrastrukturę wspomagającą: zbiorniki i instalacje, komorę ozonową, infrastrukturę do zarządzania mediami i infrastrukturę sprzętowo-programową. W oparciu o docelową instalację, nastąpi optymalizacja procesu technologicznego opracowanego w projekcie B+R. W/w urządzenia oraz posiadane przez wnioskodawcę zasoby ludzkie umożliwią spółce rozpoczęcie świadczenia ekologicznej usługi prania na skalę przemysłową. Usługa ta cechować się będzie niższą ceną i wyższą jakością w stosunku do dostępnych na rynku usług pralniczych ze względu na unikalne właściwości nanowody, o znacznie lepszej efektywności ekonomicznej w mniejszym stopniu obciążającej środowisko niż tradycyjne metody dzięki stosowaniu mniejszej ilości środków piorących działających niszcząco na prany materiał, stosowaniu niższych temperatur prania oraz większej oszczędności wody. Odbiorcami nowej usługi będą przedsiębiorstwa i instytucje korzystające z usług pralniczych na skalę przemysłową: zakłady przemysłu spożywczego i ciężkiego i inne. Z nowej usługi korzystać będą także inne przedsiębiorstwa działające na rynku, podzlecające wykonanie usług pralniczych. W projekcie wyodrębniono 4 zadania odpowiadające celom szczegółowym i etapom wdrożenia: 1. Zakup wraz z dostawą gotowych elementów linii pralniczej; 2. Montaż i rozruch instalacji; 3. Optymalizacja linii pralniczej, w tym optymalizacja części mechanicznej procesu i optymalizacja technologii procesu prania; 4. Promocja.</p>	<p>Laundry Service sp. z o.o.</p>	<p>01.11.2017 - 31.07.2018</p>	<p>1 092 144,09</p>	<p>551 423,55</p>	<p>50,49%</p>
<p>Zmiana procesu produkcji w POS-PLASTIC poprzez wprowadzenie recyklingu tworzyw sztucznych</p>	<p>Projekt polega na wprowadzeniu na rynek nowych i znacząco udoskonalonych produktów poprzez wdrożenie wyników prac B+R przeprowadzonych na zlecenie POS-PLASTIC. Produkty będące wynikiem projektu tj. Skrzynka E2, Skrzynka na pieczarki i owoce miękkie, Przemiał z tworzyw sztucznych powstały dzięki zastosowaniu oprócz innowacji produktowej jednocześnie procesowej, którą jest autorski proces recyklingu tworzyw sztucznych, oparty o najnowsze rynkowe technologie. W procesie tym aż 3-krotnie eliminowane będą elementy metalowe z przerabianego tworzywa, dodana zostanie mieszanka antybakteryjna oraz pominięta zostanie regranulacja tworzywa stanowiący kolejny etap obróbki przemiału. Pozwoli to wyeliminować proces wytlaczania, który jest niepotrzebną degradacją tworzywa. Wszystko to przełoży się na produkty o wysokiej jakości i właściwościach antybakteryjnych. Nowa oferta będzie skierowana do firm z branży drobiarskiej i mięsnej, spożywczej, rolno-sadowniczej oraz producentów opakowań z tworzyw sztucznych. Zakres rzeczowy realizowany będzie w dwóch etapach, łącznie od 02.2017 do 06.2018 i obejmie zakup: wtryskarek, form wtryskowych, linii do recyklingu, sortera optycznego, sprężarki śrubowej. Całość produkcji wspierana będzie dodatkowo zakupionym systemem komunikacji z klientem (zastosowanie TIK), a współfinansowanie projektu ze środków UE będzie promowane poprzez zaplanowane działania informacyjno-promocyjne. Ponadto w projekcie przewidziano m.in. kontynuację współpracy z wykonawcą prac B+R, wzrost zatrudnienia, pozytywny wpływ na środowisko, zaangażowanie większego niż wymagany wkładu własnego, czy szkolenia praktyczne osób objętych wsparciem w ramach 10iv. Projekt jest zgodny z RIS. Głównym celem Spółki jest poprawa konkurencyjności i innowacyjności, a poza tym m.in. zróżnicowanie oferty, pozyskanie nowych klientów, skomercjalizowanie wyników badań, zwiększenie zatrudnienia, uniezależnienie się od dostawców surowca.</p>	<p>„POS-PLASTIC” S. C.</p>	<p>01.02.2017 - 30.06.2018</p>	<p>1 569 665,90</p>	<p>784 832,95</p>	<p>50,00%</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego (stan na dzień 18.02.2018 r.).

Tabela 6 Wybrane projekty z sektora chemicznego i biogospodarki realizowane na obszarze województwa mazowieckiego w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój

Tytuł projektu	Beneficjent wiodący	Całkowity koszt projektu		Dofinansowanie razem		Dofinansowanie: % wydatków kwalifikowalnych
		[w PLN]	[w EUR]	[w PLN]	[w EUR]	
Poddziałanie 1.1.1. Badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa						
<i>Niezawodne lasery femtosekundowe dla mikroobróbki przemysłowej, nauki i medycyny</i>	Fluence sp. z o.o.	9 424 709,19	2 258 822,07	7 151 867,66	1 714 089,65	75,88%
<i>Opracowanie innowacyjnej technologii Hybrydowego Systemu Detekcji Zagrożeń Pytia 5D</i>	"Zeszuta" sp. z o.o.	6 093 672,00	1 460 471,67	3 755 735,50	900 137,93	61,63%
<i>Opracowanie innowacyjnej technologii produkcji profili zimnogiętych z taśm wielowarstwowych o podwyższonej odporności chemicznej i termicznej</i>	NOVA-STAL sp. z o.o.	8 856 795,00	2 122 709,95	6 166 991,25	1 478 044,11	69,63%
Działanie 2.1 Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw						
<i>Centrum badawczo-Rozwojowe Metrum Cryoflex - zaawansowane technologie w medycynie</i>	Metrum Cryoflex Sp. z o.o. Sp.k.	16 728 000,00	4 009 203,34	5 480 000,00	1 313 392,77	32,76%
<i>Rozszerzenie działalności badawczej CBR Zakładów Chemicznych BOCHEM Sp. z o.o. w zakresie nowej generacji klejów topliwych samoprzylepnych i termoplastycznych</i>	Zakłady Chemiczne "BOCHEM" sp. z o.o.	3 078 155,47	737 742,18	835 897,89	200 339,83	27,16%
Poddziałanie 2.3.2 Bony na innowacje dla MŚP						
<i>Kocioł c.o. dolnego spalania, gazyfikujący zrębki drzewne lub drewno kawałkowe współpracujący z buforem wodnym</i>	INVENTOR JOŃSKI JAN	149 814,00	35 905,95	97 440,00	23 353,47	65,04%
<i>Opracowanie znacząco ulepszonych drobnowymiarowych elementów betonowych poprzez współpracę TERM-OIL z jednostką naukowo-badawczą</i>	TERM-OIL sp. z o.o.	239 112,00	57 308,02	155 520,00	37 273,51	65,04%
<i>Opracowanie znaczącego ulepszenia spieków kwarcowych, pozwalających na spełnienie wymagań podstawowych w zastosowaniu na elewacje i optymalizacja technologii produkcji</i>	FOCUS DARIUSZ DUDA	492 000,00	117 917,70	320 000,00	76 694,47	65,04%
Poddziałanie 4.1.4 Projekty aplikacyjne						
<i>Opracowanie układów mieszania i konwersji roztworu wodnego mocznika w systemach SCR w celu uruchomienia produkcji układu wylotowego dla silników o zapłonie samoczynnym, spełniającego normy emisji Euro 7</i>	ATCON POLSKA sp. z o.o., Politechnika Warszawska	14 117 322,20	3 383 501,63	9 550 357,61	2 288 936,25	67,65%
Działanie 4.2 Rozwój nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki						
<i>CERAD - Centrum Projektowania i Syntezy Radiofarmaceutyków Ukierunkowanych Molekularnie</i>	Narodowe Centrum Badań Jądrowych	97 525 114,39	23 373 865,02	75 473 135,88	18 088 662,61	77,39%

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej <https://www.poir.gov.pl> (dostęp: 22.03.2018 r.)

7. ANEKS

Tabela 7 Liczba projektów wybranych do dofinansowania w ramach działania 1.2 RPO WM 2014-2020 w poszczególnych naborach

Numer naboru	1									2	3	4	5				6	7	8	9
Typ projektu	Bony na innowacje									Projekty badawczo- rozwojowe	Proces eksperymentowania i poszukiwania nisz rozwojowych i innowacyjnych	Tworzenie lub rozwój zaplecza badawczo- rozwojowego	Bon na innowacje				Projekty badawczo- rozwojowe, dla beneficjentów posiadających doświadczenie w prowadzeniu prac B+R	Tworzenie lub rozwoj zaplecza badawczo- rozwojowego	Proces eksperymentowania i poszukiwania nisz rozwojowych i innowacyjnych (konkurs nieprofilowany)	Bon na innowacje
Zaplanowany budżet [w EUR]	5 000 000,00									30 000 000,00	5 000 000,00	20 000 000,00	3 000 000,00				10 000 000,00	6 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00
Data opublikowania ogłoszenia o naborze	27 listopada 2015									29 lutego 2016	30 września 2016	30 września 2016	30 września 2016				28 kwietnia 2017	30 sierpnia 2017	31 sierpnia 2017	20 lutego 2018
Termin składania wniosków	od 31.12.2015 do 30.09.2016									od 31.03.2016 do 06.06.2016	od 31.10.2016 do 04.01.2017	od 31.10.2016 do 04.01.2017	od 31.10.2016 do 28.02.2017				od 29.05.2017 do 31.08.2017	od 29.09.2017 do 4.12.2017	od 30.10.2017 do 10.01.2018	od 28.02.2018 do 30.06.2018
Data ogłoszenia wyników konkursu	I runda	II runda	III runda	IV runda	V runda	VI runda	VII runda	VIII runda	IX runda	27.09.2017	27.09.2017	17.08.2017	I runda	II runda	III runda	IV runda	11.04.2018	planowany: kwiecień 2018	planowany: maj 2018	planowany
	08.07.2016	25.07.2016	29.09.2016	29.09.2016	29.09.2016	01.12.2016	14.06.2017	22.03.2017	14.06.2017				27.06.2017	30.05.2017	27.09.2017	29.08.2017				
Całkowita liczba projektów wybranych do dofinansowania	29	28	16	15	11	13	18	10	19	114	30	17	26	18	36	18	23			
Liczba projektów z branży chemicznej wybranych do dofinansowania	1	5	1	0	0	1	3	0	3	44	12	5	7	4	8	9	12			
Całkowita wartość przyznanego dofinansowania [w EUR]	578 944,79	547 281,74	325 980,99	283 630,72	242 936,92	253 294,32	384 420,21	219 933,08	277 577,84	53 462 153,59	7 385 704,09	6 683 835,87	1 125 681,65	771 330,54	1 415 720,35	707 097,79	10 025 387,60			
Całkowita wartość przyznanego dofinansowania dla projektów z branży chemicznej [w EUR]	9 643,85	80 579,65	19 173,62	0,00	0,00	23 886,25	71 571,28	0,00	60 587,32	53 462 153,59	2 252 109,55	775 425,15	254 602,01	136 178,22	1 151 374,89	303 374,70	3 948 868,71			

Źródło: opracowanie własne na podstawie list naborów wniosków (stan na dzień 23.04.2018 r). Kwoty przeliczono wg średniego kursu NBP na dzień sporządzenia niniejszego raportu (19.03.2018 r.) 1 PLN = 4,1724 EUR.

8. Bibliografia

1. Aktualizacja *Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza 2014-2020* wraz z *Inteligentną Specjalizacją Regionu* (Załącznik do uchwały nr 693/242/17 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 16 maja 2017 r.);
2. *Harmonogram konkursów POIR na 2017 r. ogłaszanych przez NCBR* (zgodnie z wersją V obowiązującą od 4 sierpnia 2017 r. do 1 listopada 2017 r.);
3. *Harmonogram konkursów POIR na 2018 r. ogłaszanych przez NCBR* (zgodnie z wersją obowiązującą od 1 lutego 2018 r.);
4. *Ocena użyteczności agend badawczych w projektach badawczo-rozwojowych w ramach RPO WM 2014-2020. Raport końcowy*, Warszawa 2017;
5. *Plan działań dla wypełnienia warunku wstępnego dla pierwszego celu tematycznego EFSI w województwie mazowieckim*, przyjęty uchwałą nr 1374/386/14 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 7 października 2014 r.;
6. *Priorytetowe kierunki badań w ramach inteligentnej specjalizacji województwa mazowieckiego*, wersja 1.0, Warszawa 2016 r.;
7. *Priorytetowe kierunki badań w ramach inteligentnej specjalizacji województwa mazowieckiego*, wersja 2.0, Warszawa 2017 r.;
8. *Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020*, Warszawa, 30 marca 2017 r.;
9. *Program wdrożeniowy na 2015 r. dla Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku*, przyjęty w formie uchwały nr 433/32/15 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 7 kwietnia 2015 r.;
10. *Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku. System wspierania innowacyjności oraz inteligentna specjalizacja regionu*, stanowiący załącznik do uchwały nr 23/15 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 16 marca 2015 r.;
11. *Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020*, Warszawa 2015;
12. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006;
13. *Sprawozdanie roczne za rok 2016 z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020*; nr CCI 2014PL16M2OP007;
14. *Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego RPO WM 2014-2020* (Uszczegółowienie RPO WM/SZOOOP), wersja 1.30, Warszawa, dn. 18 grudnia 2017 r., Załącznik nr 1 do uchwały nr 2017/302/17 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 18 grudnia 2017 r.;
15. *Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020*, Warszawa 16 lutego 2018 r.;
16. Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1460, 1475);

17. Zaktualizowana lista rankingowa projektów wybranych do dofinansowania w ramach programu INNOCHEM (Data rozpoczęcia i zakończenia konkursu/etapu konkursu: 01.02.2016 -01.03.2016);
18. Zaktualizowana lista rankingowa projektów wybranych do dofinansowania w ramach programu INNOCHEM (Data rozpoczęcia i zakończenia konkursu: 01 marca 2017 r. - 28 kwietnia 2017 r.);
19. Strony internetowe:
 - <https://www.poir.gov.pl>
 - www.funduszedlamazowska.eu
 - www.funduszeuropejskie.gov.pl
 - <http://www.ncbr.gov.pl>

Spis tabel

Tabela 1 Alokacja środków na poszczególne działania i poddziałania I OP i III OP RPO WM 2014-2020.	8
Tabela 2 Wartość dofinansowania wniosków złożonych przez podmioty działające w branży chemicznej w ramach I OP i III OP RPO WM 2014-2020	12
Tabela 3 Liczba projektów pozytywnie zaopiniowanych i wybranych do dofinansowania w ramach wybranych działań i poddziałań RPO WM 2014-2020 z uwzględnieniem liczby projektów dot. branży chemicznej.....	14
Tabela 4 Lista projektów z sektora chemicznego/biogospodarki dofinansowanych z Programu Sektorowego INNOCHEM realizowanych na terenie województwa mazowieckiego	25
Tabela 5 Lista projektów z sektora chemicznego/biogospodarki dofinansowanych z RPO WM 2014-2020.....	26
Tabela 6 Wybrane projekty z sektora chemicznego i biogospodarki realizowane na obszarze województwa mazowieckiego w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój	39